

DIRVA

Korp! Neo-Lithuania 7-ją stovyklą atidarant rugpjūčio 30 d. E. ir J. Garmų vasarvietėje, iškilmingo posėdžio metu kalba vyr. valdybos pirm. V. Mažeika. Nuotraukoje iš kairės: J. Matonis, V. Krumpis, N. Vaičiaitis, V. Mažeika, G. Mironas, V. Gruzdis, Zita Petravičiūtė, R. Gulbinas, A. Sperskas, R. Buinytė.

A. Gruzdienės nuotrauka

MŪSŲ TAUTINĖ PAREIGA

Korp! Neo-Lithuania Vyriausios Valdybos pirmininko Vaclovo Mažeikos žodis atidarant 7-ją nelithuanų stovyklą.

Pirmiausia sveikinu visus svečius ir korporantus Korp. Neo-Lithuania Vyriausios Valdybos vardu, atvykusius čia į šią gražią vasarvietę, septintojame nelithuanų vasaros stovyklon.

Korporacija, atgaivinus savo veiklą išėjimoje, kasmet prieaugliui didėjant, pasijuto išsibarsčiusi įvairiose vietovėse ir atsirado gyvas reikalas ieškoti būdų

ir priemonių korporacijos vienytiškumui išlaikyti. Vien tik raštus siuntinėjant šito nepasieksi, ir suvažiavimai, kurie šaukiami kas antri metai, kuriuose ne visuomet gausiai korporantai dalyvauja, nebuvo pakankama priemonė tam atlikti. Čia ir kilo sumanymas ruošti vasaros stovyklą, kuriose yra progos susitikti ne tik jaunimui, bet ir vyresniems kolegoms. Stovyklos prigijo korporacijoje ir dabar jau atrodo, kad be jų ir nebegalėtume apsieiti. Stovyklą tenka vertinti teigiamai jau vien

dėl to, kad čia išvystomas draug iškūnas, duodama progos išklausyti rimtų pasiskaitų įvairiomis temomis, įsitraukiami į diskusijas,

RINKIMINĖM TEMOM

PER DU MĖNESIUS GIRDĖSIME DAUG PASIGYRIMŲ, KAD VIS DĖLTO PAVYKĘ ISLAIKYTI TAIKĄ, IR DAUG PAGRĮSTOS KRITIKOS, KAD TOKS TAIKOS ISLAIKYMAS TIK SUSILPNINO JAV POZICIJAS ATEICIAI. — BAIMĖ IŠNAUDOTI SAVO GALIĄ VEDA PRIE NUOLATINIŲ NUOLAIŲ.

Vytautas Meškauskas

Nors oficiali rinkiminė kampanija prasidės tik šį savaitgalį, spaudoje jau pasirodė daug samprotavimų apie rinkimines temas ir jų patiekimą rinkėjams. Prezidentas Johnsonas, kuris šiuo metu esąs tikras savo per rinkimus, vis kartojas, kad jis kraštą išgelbės nuo atominio karo. Esą, jis girdėjęs daug šauksmų iš generolų ir politikų pusės elgtis griežčiau, bet pasirinkęs nuosaikesnį kelią. Tokia jo pozicija pasirodžiusi sėkminga santykiuose su Panama ir padėjusi išlaikyti taiką kitur. Na, o Vietname ... ten kolkas žuvę 200 amerikiečių, kas esą geriau už 200,000, be to apsaugoti savo kraštą turi patys vietnamiečiai, o ne amerikiečiai.

Kiek inteligentiškiau vystymas tą temą New Yorko Times James Reston konstatuoja, kad nepaisant paviršutiniško optimizmo, Washingtono esama gilaus susirūpinimo dabartine padėtimi visuose frontuose. Problema, prieš kurią stovi Washingtonas, Restonas taip suformuluoja: "Mes turime galios, bet negalime jos panaudoti! (We have power, but can't use it)".

JAV galėtų pasijusti savo kariuomenę į Saigoną ar Havaną ir ten atstatyti tvarką, bet, girdi, toks elgesys vistik neišspręstų problemos visiems laimėjusiems sulaužti amerikiečių įsipareigojimus Jungtinėm Tautom ir jau sudarytom sutartims bei padidintų atominio karo su Sovietų Sąjunga riziką. JAV savo jėga galėtų išspręsti Kipro problemą, bet jei tai priverstų prie Graikijos ar Turkijos pasitraukimo iš NATO, nauda būtų labai abejotina.

Be to, grynai iš vidaus politinio taško sprendžiant, ar JAV visuomenė norėtų, kad dar daugiau amerikiečių būtų pasiųsta į Vietnamą ir ten būtų pradėtas Korėjos tipo karas?

Tą patį Vietnamo pavyzdį pasigriebdamas, kolumnistas Joe Alsop teigia, kad prezidentas Johnsonas gali nebijoti respublikonų kritikos dėl politikos Viet-

namuose, nes kitokia politika reikla būtų didesnių karinių jėgų pasiuntimo, prieš ką pietu stotų JAV rinkikai, ir Eisenhoweris laimėjęs rinkimus žadėdamas baigti, o ne laimėti Korėjos karą.

Iš kitos pusės, kolumnistas Henry J. Taylor teigia, kad jei respublikonai nesumuš dabar demokratų per lapkričio rinkimus, jie negali kaltinti nieko kito, kaip tik save. Juk kai demokratų administracija perėmė krašto valdymą, invazija į Kubos Kiulų Ilanką dar nebuvo įvykusi. Kennedy taip visą tą reikalą tvarkė, taip sumušė visus CIA invazijos planus, kad privėdė prie baisaus pralaimėjimo su visomis jo pasėkomis. Vien administracijos elgesys tos aferos metu būtų pakankama priežastis atstatyti vyriausybę. (JFK tikslas buvo parodyti pasauliui, kad JAV nieko bendro neturi su ta invazija, dėl to jis uždraudė savo laivynui ir aviacijai paremti kubiečių invaziją, kuri buvo JAV įstaigos -- CIA -- paruošta! Būtų logiškiau, jei jis dėl to būtų visai atsisakęs nuo tokio sumanymo. Kiekvienu atveju, bijodamas tuo laiku panaudoti visą savo jėgą, jis privėdė prie tokios tragikomiškos padėties, kad dabar JAV karo laivynas patį Castro saugo nuo naujo sukilėlių užpuolimo!)

Panašiai ir Vietname. Kaip galima reikalauti, kad vietnamiečiai kovotų už savo laisvę, jei Henry Cabot Lodge šiuo metu važinėja po Europą, aiškindamas, kad JAV sutinka su derybomis dėl to krašto tolimesnio likimo, kai tik bus pasiekta karinė pergalė. Tai kam tada koltina taško sprendžiant, ar JAV visuo menė norėtų, kad dar daugiau amerikiečių būtų pasiųsta į Vietnamą ir ten būtų pradėtas Korėjos tipo karas?

Tą patį Vietnamo pavyzdį pasigriebdamas, kolumnistas Joe Alsop teigia, kad prezidentas Johnsonas gali nebijoti respublikonų kritikos dėl politikos Vietnamuose, nes kitokia politika reikla būtų didesnių karinių jėgų pasiuntimo, prieš ką pietu stotų JAV rinkikai, ir Eisenhoweris laimėjęs rinkimus žadėdamas baigti, o ne laimėti Korėjos karą.

MIRĖ LIETUVOS GEN. KONSULAS NEW YORKE JONAS BUDRYS

A. A. JONAS BUDRYS

Ilgametis Lietuvos konsulas New Yorke, buvęs Klaipėdos sukilimo organizatorius ir vadas Jonas Budrys mirė 1964 m. rugsėjo 1 d., 10 val. vakare.

Gimęs 1889 m. gegužės 10 d. Kaune. Baigęs gimnaziją, 1915 m. buvo mobilizuotas ir tarnavo rusų kariuomenėje. Lietuvos nepriklausomybę atstaičius, kaip generalinio štabo karininkas, aktyviai reikšėsi ir vadovavo Klaipėdos krašto atvadavimui iš Alijantų okupacijos. Po pasisekusio sukilimo, nuo 1923 m. ėjo aukštas pareigas kaip Lietuvos vyriausybės atstovas Klaipėdos krašte. Apie 1 metus išbuvo to krašto gubernatorium, perėjo į diplomatinę tarnybą. 1928-1933 m. laikotarpyje — Lietuvos Konsulas Karaliaučiuje, o nuo 1936 m. Lietuvos gen. konsulas New Yorke.

J. Budrys 1940 m. buvo pagerbtas New Yorko garbės piliečio titulu. Yra parašęs ir spaudoje skelbęs savo atsiminimus iš Klaipėdos sukilimo laikų.

Jono Budrio mirtimi Lietuvių tauta neteko užsitarnavusio kovotojo, prityrusio diplomato.

Nors ir senyvo amžiaus sulaukęs, velionis buvo aktyvus ne vien savo postą atstovaudamas, bet aktyviai reikšėsi visuose dar-

buose, kur tik buvo reikalinga jo talka ir iniciatyva.

Velionio J. Budrio palikai penktadienį lėktuvu buvo pervežti iš New Yorko į Chicago ir pašarvuoti Petkaus koplyčioje. Laidojamas šį šeštadienį, rugsėjo 5 d. Tautinėse kapinėse Chicagoje.

Kas nauja Pasaulyje

● JAV Senatas 49 balsais prieš 44 priėmė įstatymą, kuriuo Social Security pensijos planu besinaudojantiems bus suteikiama apdrauda nuo ligų. Dar tenka nugalėti Kongrese esanti opozicija tam planui, bet jau ir dabar Senate priimtas įstatymas laikomas dideliu administracijos laimėjimu socialinės apsaugos srityje.

Kad naujajį įstatymą įgyvendinus, tenka pakelti Social Security mokesčius. Tuo pačiu įstatymu 5% padidėja pensijos. Gaudamos pensijos suma tuo būdu ir mėnesį padidėja apie 7 dol.

● PIRMINIAI RINKIMAI, šiomis dienomis įvykę Michigano valstyje, parodė idomius šių metų rinkiminių posūkių duomenis. Pvz., Detroito gyventojai pasisakė už potvarkį, kurio namų savininkai pasilieka sau teisę spręsti, kam jie nori ar nenori paruoti savo nuosavybę. Daugelis organizacijų jau spėjo pareikšti, kad tas potvarkis nesuderinamas su konstitucija ir dėl jo dar teks vesti kovą teismuose. Bet gyventojai bent gavo pareikšti savo nuomonę...

Rinkimuose taip pat pasitvirtino resp. gub. Romney populiarumas. Nors Michigano valstijos gerbūvį demokratai priskiria Washingtono administracijos nuopelnams, bet nėra abejotama, kad Michigano biudžetas, iš nuostolių perkeltas į perteklių, gali būti tik gub. Romney nuopelnas.

● ROBERT F. KENNEDY atsisakė iš vyriausybės, kad pasižventus pilnam laikui rinkiminei kampanijai. Kaip žinoma, jis kandidatoja į senatorius iš New Yorko valstijos, kur jo oponentu yra resp. senatorius Keating.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

KOMUNISTŲ vadams Sovietijos klimatas niekad nebuvo labai geras. Štai neseniai Sovietijoje mirė didžiausias Vakarų Europoje italų komunistų partijos vadas Palmiro Togliatti. Prieš tai neseniai Sovietijoje mirė prancūzų kompartijos galva Thorezas. 1956 metais Sovietijoje mirė lenkų kompartijos vadas Boleslaw Bierut, 1949 m. bulgarių kompartijos vadas Georgy Dimitroff. Be šių, Maskvoj dienas užbaigė 1952 m. Mongolijos komunistų vadas Khorloin Tchoibalsan, o 1964 m. Sovietijoje paskutinį atodūsi išleido amerikiečių komunistų vadas William Z. Foster. Pagaliau 1964 m. Sovietijoje savo dienas užbaigė ir albanų komunistų vadas George Thabit.

Sąrašas nepilnas. Dar trūksta aukštųjų kompartijos pareigūnų vardų, kuriuos Stalinas buvo į Sovietiją išskvietęs ir likvidavo. Istorija juos jau pamiršo. Būtent, Vengrijos kompartijos galva Bela Kun, Stalino likviduotas ir tik neseniai reabilituotas, arba Rytų Vokietijos kompartijos vadovas Heinz Neumann, Stalino įsakymu sušaudytas kaip išdavikas...

Vieni komunistų vadai Sovietijoje mirė nuo kulkos pakušyje, kiti nuo plaučių uždegimo, vėžio ar širdies smūgio. Visi jie išleido paskutinį atodūsi savo ideologinėje tėvynėje.

Daug kas yra girdėjęs dramblį mirimo legendą. Jausdami artėjančią mirtį, drambliai patys nuvyksta į kapus. Komunistų vadams tai ne legenda, o realybė. Ar jie visi laisvu noru pasirinko Sovietiją mirimui, ar tai tik toks supolimas? Komunistai moka, jei tas jiems naudingas, laiku pašalinti iš gyvyjų tarpo draugus ir priešius.

Thorezo ir Togliatti, abiejų stalininkų mirtis, aišku, labai palanki Chruščiovui. Abu mirusieji komunistų vadai buvo ištikimi Stalino idėjoms ir tik paskutiniu momentu, kai Chruščiovas pasmerkė stalinizmą, išvertė marškinius. Bet niekas nebuvo tikras, kad tą jie padarė nuoširdžiai. Paskutiniu laiku Togliatti praktikavo Italijoje "tautinį komunizmą", kas papildė kompartiją naujais nariais. Tas pats vyko ir Prancūzijoje.

Organizuodamas kompartijų konferenciją, Chruščiovas nori oficialiai pasmerkti Mao šalininkus. Kad tai pavyktų, jam reikalingas pilnas prancūzų ir italų kompartijų pritarimas. Ar Thorezas ir Togliatti gyvi būdami būtų parėnę Pekino pasmerkimą, šiandien niekas negali pasakyti. Jie negalės dalyvauti konferencijoje ir jų balso niekas nebegirdės. Senoji Stalino gvardija bus išblaškyta. Dar yra vienas palikuonis, tai Rytų Vokietijos komunistų vadas Ulbrichtas. Bet vaikšto gandai, kad jis serga vėžiu. Gal ir jis mirs Sovietijoje...

PRAVDOJ Ivanas skaito straipsnį apie liberališkesnės ekonomijos įvedimą Sovietijoje.

-- Tai vis apgaudinėjimas, -- pastebi žmona.

-- Nesakyk taip. Nikita Chruščiovas gerai išstudijavo vakarų ekonomijos sistemą. Jis net buvo nuvykęs į Ameriką...

-- Tas nieko nereiškia. Leninas juk buvo Šveicarijoje, bet ir šiandien dar neturime gerų laikrodžių...

(vg)

Prezidentas de Gaulle, Prancūzija, Tretysis Pasaulis, Lietuva ir... Vlikas

J. Lanskoronskis

(4)

De Gaulle, bent žodžiais pasielia tvirtos laikysenos prieš sovietus ir komunistinius režimus šalininkas. Bet išstodamas prieš JAV, dažnai ją ir Sov. Sąjūdį kišdamas į tą patį maišą, prikišdamas dominavimo tendencijas, imperializmą ir kolonializmą, tiki jis ar netiki? Komunistinį pavojų? Prieš porą metų man teko vienam str. (Varpė) paliesti de Gaulle politiką. Tada rašiau, kad de Gaulle ... "iš savo istorinio determinizmo, kurį jis vadina sens de l'histoire, išsėdamas, mano, kad Rusijos politikos nauja orientacija bresta. Klausimas tik kada ta būsimoji reorientacija konkretizuosis..." Tarptautiniai įvykiai vystėsi taip, kad de Gaulle pasidarė tvirtiausias europinio status quo gynėjas. Jo akimis žiūrėnt, rašiau "status quo sutvirtinimas yra išeities taškas siekiant visam pasauly tikrojo atoslūgio... Bet jei Chruščiovas užsispiria savo reikalavimuose ir neparodo sąikumo žymių, reikia

laukti. Laukti kantriai, nenusileidžiant, kol įvykių evoliucija, kuri de Gaulle manymu yra neišvengiama, privers Sovietų viešpatį išmintingai kalba kalbėtis..."

Taigi, ar toji reorientacija jau yra įvykusi? Ar Chruščiovas jau rodo sąikumo žymių, ar jis kalba protingesne kalba, ar yra vilčių taikiai išspręsti neišspręstas problemas -- de Gaulle aiškiai nepasako, bet jo užsienio politikos oficialūs aiškiniojai, kaip min. Couve de Murville arba ambasadorius H. Alphand, duoda suprasti, kad ... tas pavojus gal ... sumažėjo, nes sutvirtėjusio (?) status quo pagrindū pasaulis pasuko taikos koegzistencijos keliu (?). Pagal Couve de Murville, nuomonų nesutapimas, vadinasi JAV -- Prancūzijos nesusipratimai, pareina nuo pasaulinių įvykių ir dviejų blokų vidujinės evoliucijos skirtingo vertinimo. Manymas, kad komunistinio bloko saitai pasileido, ypač prasidėjus Maskvos-Pekino kviščams, Couve de Murville teigia, kad dabartinė Atlanto Pakto organizacija yra "daugiau ar mažiau" įvykių pralenkia ir aiškiai pasako, kad dabartinėmis sąlygomis Prancūzija turi savo jėgomis laisviau disponuoti, negu anksčiau. Taip patiesindamas de Gaulle kariškų jėgų iš Atlanto pakto karo vadovybės žinios atitraukimą, užsienio ministras tačiau nesivaržo pakartoti Prancūzijos vyriausybės ištikimybę Atlanto sąjungai ir pabrėžia, kad žymių JAV jėgų Europoje buvimas dar reikalingas. Ambasadorius Washington H. Alphand, savo ruožtu, kaip įmanydamas, stengiasi švelninti de Gaulle "antiamerikoniškumą", teisdindamas, pvz., Kinijos pripažinimą šitaip: komunistas nebėra monolitinis, iš Maskvos diriguojamas, blokas. Dabar Pekino vyriausybė kontroliuoja apie 1/4 pasaulio žmonių, o ilgas Prancūzijos pietryčių Azijoje patyrimas rodo, kad toji srityj sprendimas neįmanomas be Kinijos pritarimo. Tokia esanti šios dienos tarptautinė realybė. H. Alphand teigia, kad pripažindamas Kiniją de Gaulle nesiekęs apunkinti JAV politikos, bet pripažinus Maskvą, kodėl Prancūzija negalinti pripažinti Pekino? Lygiai taip pat vykdamas į P. Ameriką de Gaulle neturi tikslų varžytis su draugiškosiomis JAV, bet tik sustiprinti su P. Amerika senus ekonominius ir kultūrinius ryšius. Europai tautai naudinga, o JAV tai nekenks...

* * *

Kaip beaiškindume de Gaulle pasaulinės politikos zigzagus, aišku, kad jo santykiai su JAV senai paio ir juo tolyn vis labiau yra.

Ne geresni jie ir su Europos partneriais. De Gaulle nori, kad Europa būtų "europiška", vadinasi, politiniai ir ekonominiai nepriklausoma nuo JAV. Prieš tokią principą joks europietis nekovoja. Skirtingumai pradeda reikštis dėl to principo įgyvendinimo metodų. Jungtinės Europos dar nėra. Jungtinė Europa, kad ji būtų gyvybiška, turi apimti ne šešias valstybes, bet visas. Ne tik vadinamus laisvus kraštus, bet ir Vokietiją ir pavergtus kraštus! Tai dar tik tolimos, labai tolimos viltys, dar svajonės...

Nėra abejonės, kad de Gaulle yra ištikimas, jog su sovietais reikia rasti koks nors "susitvarkymas", bet jis norėtų, kad tas "susitvarkymas" būtų atsietas jam vadovaujant ir jo iniciatyva, bet ne amerikoniškai diplomatiškai tarpininkaujant. Adenaueris kadaise išsireiškęs, kad jei Vokietija vykdytų antiprancūzišką politiką, toji galėtų susitarti su Maskva Vokietijos sąskaiton. De Gaulle norėtų tartis su Maskva Europos vardu, bet dar negalint nei svajoti apie visos Europos apjungimą, kokia dabartinė padėtis tos pretenduojamai apsiungusios Europos? Ekonomikai daugiau, ar mažiau apsiungusi yra tik "mažoji šešių Europą". Tai jau rimtas branduolio, turėjęs gražių vilčių stipriau jungtis ir politiškai, kada

mos dalyvių eiseną skersai mugės plotą. Jei jų, apsiengusių tautiniais drabužiais, gerai surikiuota spalvinga eiseną būtų žygiavusi, nuo kryžiaus iki Singer Bowl, ji būtų patraukusi kokiai 15-20 minučių daugelio akį. Bet programos dalyviai buvo repeticijų nuo 10 valandos, prie kryžiaus nepasirodė. "Eiseną" susidarė iš aštuonių vėliavų ir paskui jas slinkusio palaido kelių šimtų "nerikduotės karių" būrio. Jokio įspūdžio. Bent jau jokio gero įspūdžio. Kažkas klausė: "What's that?" -- "Must be some religious ceremony", spėliojo kitas...

D. Britanija pareiškė norą įstoti į "šešių" Europinę Ekonominę Bendruomenę (E.E.B.), o ją be abejoj būtų pasekusios ir kitos europinės valstybės, Atlanto pakto dalyvės. Taip atsirado Atlanto Bendruomenės idėja, kurią rėmė prez. Kennedy, gana užsispyrusiai piršdamas D. Brit. E. E. B. įstoti. Tai ir būtų buvęs tas "Trojos -- anglo-saksų -- arklys", kurio taip pabūgo de Gaulle ir brutaliai, vienavališkai deryboms nepasibaigus, uždėjo savo veto D. Brit. įstojimui. Bet Atlanto Bendruomenės, tokios kokią ją vaizduoja de Gaulle, ir visa Europa nenori. Ar galima įsivaizdinti, kad Europos pramonė ar žemės ūkis galėtų pasilikti savarankišką prieš milžinišką JAV pramonės potencialą? Europa ištirtų anglo-saksų įtroje! Europa kaip tik nori būti lygiu partneriu JAV, bet tam kaip tik reikia, kad ji apsiungtų...

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ DIENA NEW YORKO MUGĖJE (1)

Viskas prasidėjo prieš apie pusterių metų, anot J. Bažintno, su šampainiu apetitu, bet su kokakoline kišene. Kai tik buvo paskelbtas mugės -- Pasaulinės parodos -- projektas, tuojau kilo žūkis, kad, žūt-būt, "Lietuva turi dalyvauti". Atseit, reikia pastatyti Lietuvos paviljoną, reikia surinkti eksponatų, suorganizuoti budėtojus, prispausdinti milijonus knygelių ir išnaudoti tą progą "supažindinti šimtus milijonų parodos lankytojų su Lietuva" byla.

Atvirai pastebėti, kad toks sumanymas mums dabar "ne pagal Jurgį kepurė", pradėjo buvo visiškai nepopuliaru, kone "Lietuvos reikalo išdavimas". Tik kai susikūrė komitetas ir pradėjo pieštukais ant popierio skaičiuoti, ko ir kiek tam dalykiui reikia, kraštutiniai entuziastai atlyžo. Laiptas nuo laipto, iš padėbesių, per Pabaltijo, paskui per Pavergtos Europos Tautų paviljonų projektus, per lietuvių kultūros festivalį, per atskirus lietuvių religines ir tautinės muzikos koncertus naujajame Loncolno vardo meno centre, ilgai nusiėsta iki lietuviško kryžiaus (koplytstulpio) pastatymo viename mugės sklype ir Lietuvių Dienos surengimo mugės ribose. (Lietuviai, be to, dalyvavo New Jersey šventėje tos valstybės paviljone).

Ir ši "kepurė", valstybinio užnugario neturinėčiai išeivių grupė buvo toli gražu ne iš lengvųjų, tačiau "lietuviškasis Jurgis", įtempęs jėgas, įstengė ją garbingai užsidėti.

MANIFESTACIJA SAU IR KITIEMS

Kaip masinė manifestacija, ši Lietuvių Diena buvo bene didžiausia rytiniame JAV krašte pastaryjų 25 metų protarpįje, savo mastu turbūt beveik prilygo Chicago neseniai buvusios dainų ir šokių šventės ir toli pralenkė visas kitas neva masines manifestacijas.

Nors tokios manifestacijos, palyginti su ilgai trunkančiomis, daug energijos ir lėšų reikalaujančiomis pastangomis, esti teoriškai trumpos, ir per greit ateina tas nelemtas "po visam", jų palaimingumas tautiniu atsižvelgimu yra neįkainojamas. Tegu tai į aukštumas neprasisieklanti kultūrinė vertybių manifestacija (nėgi masinė), tačiau jos galvina dirva ir aukštesnės kategorijos kultūrinės vertybės lietuviuose dygti.

Tokių manifestacijų poveikis kitiems, nelietuviams, paprastai nesiekia toli, kaip gražiai šavė ir kitus įtikinėja. Mugė trunka jau visa vasara ir daug milijonų lankytojų joje buvo, bet didžioji lietuvių manifestacija truko tik kelias valandas, daugiausia uždaroje Singer Bowl amfiteatro "duobėje" (gerai matome tik iš helikopterų), tad ji tegalėjo būti pastebėta vos menkos dalelės. Koks šimtinės tūkstančių tą dieną mugėje buvusių nelietuvių lankytojų.

Vainiko uždėjimo metu aikštelė prie kryžiaus buvo užpildyta keleto šimtų lietuvių, ir niekas iš kitų tuo metu tenai negalėjo nei prisitarti, nei pamatyti, kas ten dedasi. Buvo žadėta progra-

mos dalyvių eiseną skersai mugės plotą. Jei jų, apsiengusių tautiniais drabužiais, gerai surikiuota spalvinga eiseną būtų žygiavusi, nuo kryžiaus iki Singer Bowl, ji būtų patraukusi kokiai 15-20 minučių daugelio akį. Bet programos dalyviai buvo repeticijų nuo 10 valandos, prie kryžiaus nepasirodė. "Eiseną" susidarė iš aštuonių vėliavų ir paskui jas slinkusio palaido kelių šimtų "nerikduotės karių" būrio. Jokio įspūdžio. Bent jau jokio gero įspūdžio. Kažkas klausė: "What's that?" -- "Must be some religious ceremony", spėliojo kitas...

ATGARSIS DIDŽIOJO SPAUDOJ

Mūsų spaudoje džiaugiamasi, kad Lietuvių Dieną labai gerai įvertino didieji New Yorko dienraščiai, kad ją garsino radioj ir televizijos stotys. Ir teisybė: apie tai parašė visi New Yorko rytiniai (pirmadienio) dienraščiai, o "šykštusis" New York Times paskyrė jai net 73 eilutes. Paminėjo, kad prel. Balkinas pamokslė puolė Sovietų Sąjungą ir komunistą, tik nutylėjo už ką puolė, ir nutylėjo kitų laikraščių atžymėtas viltis, kad ateity Lietuva vėl šioj mugėj turės savo paviljoną, kaip ir pereinot turėjo. Nutylėjo NYT ir sen. Keatingo apsilankymą ir jo kalbą. Noriau kalbėjo apie lietuviškus šokius (iš Ritos Kilmonytės aiškinimų), apie gintarą, apie tradicinius tautinius drabužius, apie pamaldas ir, galop, apie Lietuvos vyriausybės charge d'affaires Juozą Kajecką, kuris šią dieną pavadinęs nepaistancios lietuvių dvasios manifestacija. Apie dainas tepastebėjo, kad "Protarpiais, kai šokėjai išsėjos, didžiulis mišrus choras atviroje scenoje dainavo lietuviškai"...

Daily News savo pranešimą apie Lietuvių Dieną pailiustravo gėlių gaunancios Ritos Kilmonytės nuotrauka, paminėjo, kad ji neseniai parsivežė savo senelę iš anapus geležinės uždangos, kad buvo uždėtas vainikas prie kryžiaus žuvusiems už Lietuvos laisvę paminėti, pacitavo ištraukas iš J. Kajecko ir sen. Keatingo kalbų.

N. Y. Tribune parašė trumpiausiais, bet ryškiausiai iškėlė politinę tos manifestacijos prasmę.

Nebūtų perdėta tvirtinant, kad vien šių trijų dienraščių pranešimai painformavo apie Lietuvą kelis milijonus amerikiečių. Bet klystų, kas iš to susidarytų įspūdį, jog tie pranešimai buvo tarp svarbiųjų tos dienos žinių ar redakcinių straipsnių puslapiuose. Iš tikrųjų tie pranešimai buvo mugės informacijos rėmuose. NY Times, pavyzdžiui, tas didysis (taip, reliatyviai imant) aprašymas guli 24-me puslapyje prie brido ir šachmatų skyrelių. Mugės rėmuose Lietuvių Diena buvo viena iš pramogų ten įvykstančių kone kasdien, kartais ir ne po vieną tą pačią dieną. Apie jas visas laikraščiai, radijas, kurios televizijos stotys kasdien iš anksto praneša, o laikraščiai sekantį rytą jas ir parencenzuoja. Lietuvių Diena didžiojo spaudoj buvo minėta, kaip iškilesnis įvykis tarp kitų panašių kasdieninių įvykių mugėje.

(vr)

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

SAKO, POLITIKA, ar net ir šiaip vieša visuomeninė veikla gadinanti žmogų. Kažin argi jau taip ir yra. Gal toks sakymas tėra "privatininkų" (nepaslenkančių peržengtį savo asmeninių interesus sklypelių ribų) pasiteisinimas.

Betgi kartais politika kaip ir iš tiesų "sugadina". Buvo, štai, toks mielas šaipokas Bražvilius. "Stovyklavo" Unros ir Iros globoj, neužkliuvo už jo "skrynų", atplaukė Amerikon, stebėjo savo artimą-tautietį per pasaulį keliančio žmogaus peripetijose ir traukė jį per dantį, mylėdamas, kaip save patį. Ligi šiai dienai tie draugiški gnybtelėjimai tebėra namų apyvokose. Pavyzdžiui: "Košę maišyti reikia, asile!"

Praslinko dešimtmetis su kaupu. Šaipokas tapo politiku ir Bražvilius -- Vilium Bražėnu. Tas pats, sakytum, žmogus, o nebeatpažinsi: koks piktas!...

Skaitau apie Amerikos pažadinimą (Dirvos 94 nr.) ir daros ilgų anų dienų draugiškai dygių bražviliškų pašaipų. Vietoj jų -- žodžiai, kaip botagai: nuogas melas, nesąmonės, isterijos, šmeižto orgijos, kermošius fundaktariai, padugnių agitatoriai, besikolijančios bobos, šlykščios neapykantos pykčio iškreipti veidai, paspringimai pravardžiovimais, nuodų mišrainė, Pravdos talkininkai, nepraustaburniai, isteriški rėksniai, spaudymasis ugnimi, Rytų klika!...

Bražviliau, Bražviliau, ką iš tavęs politika padarė!

Tarp mūsų kalbant, galima ne tik politikoj žuvusio Bražviliaus, o ir Goldvaterio, kurį Vilius Bražėnas tais botagiškais žodžiais nuo priešų gina... Nes dar nematyta, kad laisvuose rinkimuose botagais pasisektų gauti balsų, jeigu jų trūksta. O jeigu netrūksta, tai juo labiau ko taip jaudintis ir pykti? Piktumu gi meilė ne tik neįgyjama, bet dažniausia ir įgytoji prarandama. Jei pats Goldwateris taip be atodairos visus čaižytų, tai ligi lapkričio spėtų išvaikyti šalininkų daugiau, negu rizikuotina, norint rinkimus laimėti. Jis tačiau kiek kitokį pavyzdį rodo. Senatorius vargu ar būtų turėjęs bėdos su ta "ekstremizmo" problema, jeigu ne kankurių jo rėmėjų senokai pradėtas praktikuoti neatodairiški ekstremistiškas stilius. Kažin, ar čia ne meškiškas patarnavimas išeina?

Kas tik turi gerą skonį
Viską perka pas Lieponį!

Lietuvių Prekybos Namai

FURNITURE CENTER, INC.

Vienintelė lietuvių prekybos įmonė Amerikoje, pardudanti importuotus ir vietos fabrių baldus, kilimus, namų įrengimus; televizijos ir Hi-Fidelity bei Stereo aparatus. Be to, pardavinėja baldus biznio įstaigoms, vasarvietėms, moteliams ir viešbučiams. Dovanai sudaromi specialistų dekoratorių planai.

FURNITURE CENTER, INC., ČIKAGOJE

6211 So. Western Ave., Marquette Parke
Tel. PROspect 8 - 5875

3207 So. Halsted St., Bridgeporte

Tel. VICTory 2-4226

Abi krautuvės atidarytos pirmą ir ketvirtą. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro, kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadeniais nuo 12 val. iki 5 val. atidaryta tik Marquette Parko krautuvė.

SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAISTĄ SIUNČIA

licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Marquette Gift Parcels Service

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Tel. CA 5-1864

2439 West 69 St. ir 2608 West 69 St.

Chicago, Ill. 60629. Tel. WA 5-2737

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.

Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliai, pianinai, motociklai iš Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.

Vedėjai E. & V. Žukauskai

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS

GELINČIA

GELĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd Street

Chicago, Ill.

Telefonai:

PR 8-0833 ir PR 8-0831

THE BEST FOR LESS!

Frank Zapolis

3208 1/2 W. 95 St.

CHICAGO, ILL. 60642

Phone:

Garden 4-8634

DIRVA

THE LITHUANIAN
NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO. 44103
TELEPHONE: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case
of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenterata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Išėina: pirmadieniai, trečiadieniai ir penktadieniai, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.
Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikinas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

PAVOJUS BRĘSTA LONDONE

Anglijos spauda jau atvirai rašo, kad šį rudenį prasidėsiančios derybos tarp Londono ir Maskvos vyriausybės dėl Anglijos deponuoto Pabaltijo Valstybių aukso ir prieškarinių jų kraštų vyriausybės išleistų bonų. Spauda remiasi rugpjūčio mėn. vidury oficialiai užsienio reikalų ministerijos paskelbtu tuo reikalu pranešimu. Taip buvę sutarta Anglijos užsienio reikalų ministeriui neseniai lankantis Maskvoje ir įvairiais reikalais tariantis su Sov. S-gos užsienio reikalų ministru A. Gromyko.

Tą reikalą nagrinėjęs Financial Times of London (rugp. 19 d.) nusiskundžia, jog derybų pasisekimo kiltimi esanti ta aplinkybė, kad Anglija vis dar nepripažįstanti Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sov. Sąjungą de jure. Susitarimo atveju tektų uždaryti Londone tebeveikiančias Pabaltijo valstybių pasiuntinybes, kurių nariai iki šiol naudojami tam tikromis diplomatinėmis lengvatomis ir atstovams asmeniškai reikiama kurtuazija.

Ta proga laikraštis dar priduria, kad JAV nepripažįstančios Pabaltijo valstybių aneksijos ne tik de jure, bet ir de facto ir Washingtonas jų kraštų atstovyboms teikia pilną pripažinimą (full recognition).

Būdingi yra Financial Times of London tolimesni išvedžiojimai. Juose iškyla angliški dydibę tipinga ironija, nurodant, kad jau šiuo metu vykstant deryboms dėl buv. laisvų Balkanų kraštų Anglijoje deponuotų turtų ir anglų pretenzijų į konfiskuotus turtus satelitinuose kraštuose, derybos dėl Pabaltijo valstybių aukso ir dėl jų valstybių pasiuntinybių ilgai neužtruksiančios. Nes gi nei vienas jų pasiuntinybių vadovų nereprezentuojąs net egzistencinės vyriausybės požymių. Diplomatinuose sąrašuose jie esą pažymėti kaip "asmenys, neįtraukti į esamų diplomatų sąrašą, bet vis dar (stili) pripažįstami Jos Didybės Vyriausybės, kaip asmeniškai besinaudojantys tam tikra diplomatine kurtuazija". Dyglis, esą, glūdi žodyje "stili". Jei rusai pareikalaus Pabaltijo valstybių aneksijos de jure pripažinimo už Londono biržoje tebekursuojančių Pabaltijo valstybių prieškarinių bonų išpirkimą, toji kurtuazija atsidursianti beviltiškoje padėtyje.

Paliekant nuošalyje Pabaltijo valstybių pasiuntinybių funkcijų aprašymą, kuriame vyrauja jau minėtoji ironija, tenka atkreipti rimtas dėmesys į faktą, kad derybose dėl aukso likučių savo eilės laukia ir Pabaltijo valstybės.

Klausimas ne aukso likučiuose ir ne Londono biržos nustatytoje prieškarinių bonų kainoje. Tai klausimas, nuo kurio sprendimo priklausys milijonų žmonių likimas. Atlanto Sąjungos narys, galingoji ir garbingoji Didžioji Britanijos Karalystė, sutikusi su pokario dekolonizacijos politika ir atsisakiusi savų kolonijų, kuriose "saulė niekad nenusileidavo", ruošiasi pripažinti (už 7 mil. svarų) Sov. S-gos poliarinius teritorinius užgrobumus, žiauriausio kolonializmo užmačias Europos kontinente.

Pats Financial Times of London pripažįsta, kad Pabaltijo pasiuntinybių veiklos dėka šiandien Europoje yra apie 100 tūkst. Estijos, Latvijos ir Lietuvos piliečių, kuriems grėsia jų pilietybės nepripažinimas ir išmetimas į pilietybės neturinčių bėsių padėtį. Tų Pabaltijo valstybių pasus pripažįsta veik viso laisvojo pasaulio valstybės. Bet atrodo, kad Anglijos vyriausybei parpo papildyti savo kasą 7 mil. svarų kitų tautų nelaimės sąskaita. Pats laikas, formaloms deryboms dar neprasidėjus, įtikinti Anglijos vyriausybę, kad šių derybų pagrindu negali būti pažįstama į Pabaltijo valstybių pasiuntinybių statusą. Esmė ne 7 milijonuose angliški svarų. Esmė lietuvių tautos teisėje visomis priemonėmis išsaugoti gyvybinius valstybės principus, nors tai liestų ir vieną anglišką šilimą. Pats laikas dabar, nieko nelaukiant, parodyti lietuvių vieningumą, nes -- Hanibalas vėl prie vartų!

(J.Č.)

PASTABOS TIES ALG,
ZAPARACKO PASTABOMIS

Liet. Stud. S-gos pirmininkas Algis Zaparackas savo pastabomis dėl jaunimo posėdžio Washingtono kongrese (Dirvos 92 nr.) verčia atžymėti irgi eilę jam ir gal kitiems įsidėmėtinų pastabų. Būtent:

1. Klaida, kad "Jaunimas susilaukė kritikos už pastangas". Kritikos už pastangas nebuvo, o buvo tik atžymėta, jog pastangos nepasisekė taip, kaip buvo norėta.

2. Laikraščių atstovų vaidmuo viešame įvykyje yra visų pirma informuoti savo laikraščius apie tai, kas ir kaip ten įvyko. Ne-lietuvių spauda apie kongresą informuoti priklausė jo rengėjams ar jų galutininiams. Mūsų laikraštiniškai, žinoma, galėjo "šviesti" nelietuvius laikraštinius apie Lietuvos problemas ir klubuose ar kitur už kongreso ribų, bet tai darydami jie būtų nebe savo laikraščių atstovai, o apskritai "Lietuvos ambasadorių" vaidmenyje, kuris vaidmuo tinka lygiai visiems ir nėra laikraščių atstovų nei privilegija, nei išskirtinė pareiga.

3. L. Stud. S-gos pirminin-

kas atskleidė tikrai plačiau nežinotą dalyką, būtent, jog jaunimas spaudęs ALT, kad ruošų kongresą Washingtono. Jei taip, tai jaunimui dabar tenka dalintis ir atsakomybe už tai, kad kongresas nepavyko taip, kaip norėta, nes spaudžiama ALT, turbūt, kiek pasiskubino tą kongresą rengti, nepaisydama iš anksto numatytų tuo metu susidėjusių nepalankių aplinkybių.

4. Klaida, kad tik šio kongreso metu Washingtono pirmą kartą susirinkę apie porą šimtų jaunimo "pasijūre", kaip mūsų veteranai veikla". Antrajame ALT S-gos Washingtono prieš keletą metų surengtame lietuvių sąskrydyje jaunimo buvo bent dukart po porą šimtų.

5. Ko jaunimas pastarajame kongrese norėjo, buvo žinoma iš anksto ir jokių priekaištų tiems užsimojims nebuvo. Tik po įvykio teko apgaleistauti, kad didžiūnos norėtų dalykų nepavyko įvykdyti.

6. Jaunimo posėdžio rengėjai patyrė ir, reikia tikėtis, suprato tai, kas kitų jau seniai patirta ir suprasta, būtent, -- poros šimtų laiškų tokiame dalykui surengti, deja, nepakanka.

7. Jaunimo posėdis nebuvo vienintelis toks, kuriame "galėjo dalyvauti visų kartų lietuviai". Ir kituose to paties kongreso posėdžiuose ne tik galėjo, o ir dalyvavo visų kartų lietuvių. Be to, esti ir daugiau susirinkimų

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ EINA SU GYVENIMU

Rugsėjo mėnuo yra Lietuvių Bendruomenės mėnuo. Ne kartą jau buvo nutarta, kad per tą mėnesį visa mūsų spauda ir lietuvių, kur tik jie gyvena laisvame pasaulyje, būtų pasiryžę aiškinti, kas yra Lietuvių Bendruomenė, ir dėtų pastangas ko daugiau tautiečių suburti į Bendruomenę.

Mes manome, kad kol yra ir bus lietuvių pasaulyje, tol Lietuvių Bendruomenės idėja ir toliau jos organizacija gyvuos. Ir gyvuos ji tiek ir tol, kiek ir kol ji eis su gyvenimu, prisitaikins ir panaudos jo vis naujus besikeičiančius reikalavimus ir sąlygas. Ir ne tik panaudos, bet ir pati mėgins sau palankias sąlygas išugdyti.

Atsakyti į klausimą ir teisingai nuspręsti, kas reiškia "visuomet eiti su gyvenimu", nėra lengva. Tuos klausimus per rugsėjo mėnesį ar ir bet kada kaip tik turėtume ko nuodugnau nagrinėti. Gal rasis naujų sumanymų, pastebėjimų ir planų, kuriuos mes dienų sukurčiuose praeitimi, užmirštame, nepastebime.

Aš nesijaučiu nei istorikas, nei filosofas, nei koks neklystantis politikas esąs (tik paprastas ūkininkas), kad keliais žodžiais ir keliais paragrafais galėčiau į tą painią, labai sudėtingą reiką katekizmiškai atsakyti. Noriu tik pasidalinti kai kuriais savo pastebėjimais per 71 metus savo gyvenimo Amerikoje, ar kaip jūs dabar mėgstate pasakyti -- "išėivijoje".

KAS LIEKA, KAS IŠTIRPSTA

Amerikos lietuvių bendruomenės istorija per šimtą metų ir jų išlikimo galimybės, -- teisingiau sakant tai, kas iš jų dar likosi, -- šiandien visiems matomos ir beveik aiškios. Jos turėjo daug šviesių ir nemažiautamsių, liūdnu, pražūtingų pusių. Bet mes iš praeities patyrimo pamokų nedaug tesimokome.

Ten, kur lietuviai laikėsi vienas prie kito susibūrę ir stengėsi eiti su gyvenimu, jie išliko ir laimėjo. Tėvynėje Lietuvoje kaip tik buvo tokios sąlygos. Motina prie ratelio priespaudos laikais mokė savo vaikus skaityti

bei suvažiavimų, kur "visoms kartoms" durys atviros.

8. Pervėliai apgaleistautama, kad mūsų spaudos atstovai "pralėjo progą ir nedalyvavo" jaunimo organizacijų vadovų konferencijoj, kuri buvusi įdomi ir konstruktyvi. Nebūdami jaunimo organizacijų vadovai, spaudos atstovai negalėjo nekviesti ten įsibrauti. Matyt, kažkas bus "pralaidę progą" prasitarti spaudos atstovams, kad jiems galima ir verta tos konferencijos pasiklausyti.

9. Kad jaunimo vadovų konferencijoj dalyvavo ir čionykštės didžiausios jaunimo organizacijos vadovė, tai, regis, natūralu ir būtina. Priklausančių žmonių dalyvavimas kongrese yra kongreso substancija, o ne rezultatas. Rezultatų iš dalyvavimo gali būti, gali ir nebūti.

10. T. Mack iš Wilkes-Barre dalyvavimas pas respublikonų partijos vadus man kaip tik žinomas ir įdomus. Bet tas vizitas įvyko ne jaunimo posėdžio ribose ir ne jo rengėjų iniciatyva. T. Mack tenai dalyvavo šalia tokių jaunųjų, kaip Bačinas, Trečiokas, Kvetkus, Abraitis, Bartkus ir kiti. Jis dalyvavo, kaip respublikonų partijos narys, jau seniai prieš Washingtono kongresą tos partijos sąrašė išrinktas savo apskrities prokuroras. Tik tas apsilankymas nebuvo viešas ir ten įvykių pasikalbėjimų turinys nebuvo skirtas skelbti spaudoje.

11. "Prisidėti barzdą" kitam nebūtinai reiškia kokį nemalonumą padaryti, o reiškia ir netikėtai padaryti ką nors geriau už tą žiną. Argi teisybė, kad jaunimas nei nebando tai ar kita geriau už vyresniuosius padaryti? Ne tik bando, bet ir padaro. Ir Washingtono bandė, bet tuo atveju, deja, nepavyko. Tegu kitur kur pavyks, ir tuo bus daugiau džiaugiamasi, negu "kritikuojama".

V. Rastenis
Dirvos atstovas
Lietuvių Kongrese Washingtono

JUOZAS J. BACHUNAS
PLB Valdybos Pirmininkas

iš elementoriaus ar maldaknygės ir rado būdą jiems įskiepyti Lietuvos meilę. Išgyventa vergija, baudžiava, okupacijos, Kražių skerdynės. Dideli ir nedraugiški kaimynai. Bet kai lietuvių tauta rengėsi laisvei, kovojo už ją, prisitaikė ir panaudojo tarptautines sąlygas (jų tarpe JAV prezidento Wilsono tautų apsisprendimo programą), tai buvo laimėtas net pats aukščiausias politikos siekimas -- valstybinė nepriklausomybė.

Tuo laiku per šimtą metų išėivijoje mūsų tautiečiai išliko lietuvišiais tik ten, kur jie būrėsi, laikėsi vienas prie kito, sukurė pagrindus savo bendram ir lietuviškam švietimui ugdyti, kultūriniam savaimingumui reikštis. Tuomet jie jau galėjo ir senajai tėvynei naudingai pagelbėti.

Kur nebuvo lietuviško švietimo, savo kultūros ugdymo, tautinės garbės ir sąmonės gilinimo, platesnio žvilgsnio už laikinų asmeninių išrokavimų ir pramogų, -- ten lietuviai ilgai neiatsilaikė, gyvenimo molderėjimui neprisitaikė, naujų galimybių lietuviškai neišnaudojo ir beveik išnyko. Teisybė sakant, jie neišnyko, bet sutirpo kitų tautų jūroje.

NUO JOGAILOS IR JADVYGOS LIGI "KAIP SMAGIAU LAIKAS PRALEISTI"...

Mano atsiminimu, lietuviai Amerikoje pradėjo būrėti labai savotiškai, nes tokios buvo sąlygos, tokia susidūrmėsių jų tautinė sąmonė ir mažiau negu kulus jų pasirengimas visuomeninio gyvenimo būdai. Buvo steigiamos organizacijos, kaip "lietuvių-lenkų Jogailos draugystė" arba "lietuvių-lenkų Jadvygos draugystė". Į jas stėjo tie, kurie mokėjo susikalbėti lenkiškai ar norėjo būti "ponai", nes tati skaitė kažką aukščiau už gryną lietuviškumą. Tai buvo praeities liūdno ir juokingos liekanos. Gyvenimas ne taipėjo, ir tos draugijos vėliau išnyko.

Tada pradėjo kurtis lietuviškai aiškesnės šv. Jono, šv. Juozapo, šv. Kazimiero, šv. Jurgio, beveik visais litanijos šventųjų vardais draugijos, o po jų sekė Mindaugo, Gedimino, Vytauto, Simano Daukanto, Kareivių draugijos su uniformomis, šalpos ir apdraudos draugijos ar klubai padėti ligoj atsidūrus arba paprasčiau paprasčiausiai -- "smagiai laiką praleisti".

Jaunoji tų lietuvių karta į šias draugijas mažai rašėsi ar visai nestojė, nes ji ten nerado sau artimesnės dvasios nei stiliaus, kuriuos buvo jau įsisavinusi šio krašto aplinkoje ir mokyklose. Tie, kurie dar nebuvo galutinai atitrūkę nuo lietuvių, steigė "Baltos Rožės" ar "Raudonos Rožės" klubus, o mergaitės -- "Lelijos" ar "Rūtos" klubus. Kai kada tai buvo tik sporto, pramogų, socialinio bendravimo klubai. Ir jie visi šiandien jau išnyko, neturėjo prieauglio, nes steigėjai nepaplėtė savo ribotų skonių ir pažiūrų, nenorėjo ir nesugebėjo eiti su naujo gyvenimo platesniais ir gilesniais reikalavimais.

VISAIP ĖJOME "SU GYVENIMU"

Būty per ilgą istoriją išmėnėti, kaip daugiau prasidūrė lietuviai statė draugijų ir klubų namus, sales, steigė biznio bendroves. Tie namai ir biznio kompanijos šiandien daugumoje yra visai išnykusios ar tik merdėja be vilties išvengti numatyto laiko. Jos irgi nėjo su gyvenimu, atsakyčiau; tik reikėtų daug aiš-

kintis, su koku gyvenimu jos turėjo eiti ir kas reiškia "eiti su gyvenimu".

Bet ir tada kartais būdavo gudrių žmonių, kurie mokėjo "eiti su gyvenimu" ir sąlygas išnaudojo, bet tik ne bendruomenės, o savo naudai. Jeigu man leistumėt paminėti vieną kitą linksmesnį atsiminimą, turėčiau pasakyti, kad mano vaikystėje Chicagoje beveik kiekvienas apskresnis karčiarninkas tvėrė "lietuviškas draugijas", nes iš jų jis turėjo apčiuopiamos naudos. Karčiarninkas gale paprastai būdavo laikoma svetainiukė, kur jo sukurta "draugija" turėjo kas mėnesį ar dažniau susirinkimus. Dalyvių pavaizdinant gėrimais ir valgiais, karčiarninkui būdavo naudos. Ir šiaip nariai į jo svetinę užėdavo arba čia keldavo triukšmingas vestuves, varduves ir kitokias šventes.

Gal per daug nebarsite, kad ir aš jaunystėje buvau išmėginęs nors ir mažą apčiuopiamą tokio "visuomeninio veikimo" skonį. Kai turėjau spaustuvėlę su žemaičiu, tai buvau persikrovęs darbu ne tik spaustuvėje, bet ir draugijose. Labai tada dar stigo sekretorių, kurie galėtų surašyti susirinkimų nutarimus ir protokolus. Norom nenorom man teko būti (kai kada žmonės tiesiog priversdavo) sekretorium 10 ar net 12 organizacijų iš karto. Net vakarais beveik nelikdavo laiko privatiniam gyvenimui. Bet kai tos visos draugijos ruošdavo balų, pikniką ar kokį didesnį rengimą, kur reikėjo garsinimui, arba naujai draugijai reikėdavo konstitucijos, o be konstitucijos draugija negali būti, visus spaudos darbelius jos užsakydavo mūsų spaustuvėje. Buvo nors ir labai mažas, bet vis dėl to "biznis".

Tačiau tokiu būdu ir karčiarninkų "draugijos" ir tokie "bizniai" negalėjo pastoviau išsilaikyti. Visa pasibaigdavo, kai nusibosdavo, žmonės pasendavo, arba geriau prasidūrė nebebuvo sudominti tokia "veikla". Pastovios lietuvių bendruomenės idėja čia neturėjo šaknų.

NAUJŲ ORGANIZACIJŲ POTVYNIS

Dabar, kada prieš 10-15 metų suvažiavo Amerikon daug tūkstančių naujų lietuvių, į mūsų senąsias organizacijas ir klubus jie stėjo, palyginti, negausiai, arba įstojė vėliau nudidavo.

Jie buvo kitokios dvasios, kitaip išauklėti, atsiėmę kitų tradicijų. Jie sparčiai kūrė kitokias

draugijas, organizacijas ir partijas, -- tai ką atsivežė iš laisvosios Lietuvos laikų ar ką buvo pradėję net per visai trumpą laikotarpį tremtinių stovyklose. Čia kūrėsi šviesiečiai, sanitariečiai, neolituanai, ateitininkai, varpininkai, rezistentai, laisvės kovotojai, vildinkai, frontininkai, liaudininkai ir krikščionys demokratai, o taip pat skautai, šauliai, profesorai, ramovėnai, paštininkai ir visokios tikros ar tik neva profesinės draugijos.

Ankstybesniųjų Amerikos lietuvių jaunimas į jas beveik nestojė. Ir naujų atvykėlių jaunimas, išskyrus skautus ir kiek kitus, nelabai. Jie kartais kuria vėl visai naujas organizacijas, ar nieko.

Tebėra kažkoks nesuderinimas su laiku ir gyvenimu. Vis kažkaip nepataikoma, blaškoma si tarp atsiminimų ir svajonių, -- ir to, koks yra naujasis gyvenimas, jo reikalavimai ir jo tikrosios galimybės.

Kitai juk nebūtų tokio blaškymosi, išsiskirstymo ir nesusi-kalbėjimo, kur kartais niekam nebeaišku, kas, prieš ką, dėl ko ir už ką maištauja.

PLAČIAUSIAS TEBĖRA BENDRUOMENES RATAS

Taigi, brangūs sesės ir broliai, mes tebeturime tas pačias būdas, tuos pačius vargus ir rūpesčius, ir vis dar lyg netelpame į savo laiką. Vieni gal per daug atsilikę, kiti gal per daug toli svetimuose vandenyse užplaukę.

Turime tai aiškintis ir ieškoti būdų, kaip pataikyti į savo laiką ir gyvenimo sąlygas, kuriose natūraliai ir sveikai vyksta visu-pasikeitimas.

Atrodo, dėl vieno beveik visi sutariame: mums lietuviams reikią bendros pasaulinės organizacijos, kokią turi žydai ir kitos tautos. Mes vis labiau imame tarti, kad tokia organizacija, ar net daugelio panašių organizacijų tinklas, yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir atskirų kraštų Lietuvių Bendruomenės. Gal sutiksime, kad burtis į tą ratą gali ir privalo visi lietuviai, įvairaus amžiaus ir įsitikinimų, įvairių kultūrų daržuose auklėti. Ir visi ieškosime priemonių, kaip eiti su gyvenimu, išsilaikyti ir laimėti ateitį.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė deda pastangas, kad viso pasaulio lietuviai tautiniuose reikaluose būtų vieningi, vienį kitus geriau pažintų, gerbtų ir aukotų bent dalį savo pastangų didžiausiam ir visuotiniam mūsų siekimui -- padėti, kad Lietuva vėl būtų laisva, demokratiška ir nepriklausoma.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

be maito, licencijos ir kitų mokesčių!

Tokius siuntinius galima pasiųsti per mus iš sandėlių esančių Sovietų Sąjungoje. Taip siunčiame automobilius, motociklus, dviračius, siuvas masinas, akordeonus, radijo ir televizijos aparatus, medžiagas, maistą, svaiginamus gėrimus, cigaretes ir t.t.

Taip pat be jokių kliūčių galima siųsti į Lietuvą maistą, medžiagas ir kitas prekes iš Anglijos.

Kviečiame pasinaudoti proga pasiųsti giminėms specialų labai vertingą

ŽIEMINI SIUNTINĮ — P-3

susidedantį iš dviejų atkarpų po 3 jardus dviems pal-tams labai šiltos angliškos ULSTER medžiagos ir vienos atkarpos 3½ jardų ekstra geros angliškos medžiagos žieminiam vyriškam arba moteriškam kostiumui tik už

\$75.00 su Sov. maitu ir pasiuntimu.

Taip pat dar galima pasiųsti mišrų aukšto kaloriteto maisto 22 svarų siuntinį M-13 susidedantį iš taukų, kakavos, miltų, kavos, šokolado, cukraus, arbatos ir prieskonių tik už

\$30.00 su Sov. maitu ir pasiuntimu.

Be to dar tebesiunčiame labai didelį pasisekimą turėjusį specialų tvirtų ir gražių vilnionių angliškių medžiagų siuntinį V-3, susidedantį iš trijų atkarpų trims kostiumams po 3½ jardų, viso 10½ jardų tik už

\$55.00 su Sov. maitu ir pasiuntimu.

Reikalaukite pavyzdžių ir rašykite

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, Hackney Rd., London, E. 2., England

Seniausia lietuvių bendrovė Anglijoje veikianti nuo 1938 m.

Atstovai Amerikoje:

L. Venckus, 7042 S. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-0494.
GAIVA, 3570 W. Vernor, Detroit 16, Mich.

AKIMIRKOS

Makabriška puota prie duobių

BRONYS RAILA

Užsitęsę mūsų pokalbiai. Ne vien dėl mano simpatijos varpininkams. Daugiausia dėl to, kad A. Kučio "Atsakymas Dirvos vyrams" buvo gana daug savotiškų faktų, idėjų ir nuomonių apie mūsų išeivijos politinę bei visuomeninę anatomiją. Ir tokių nuoširdesnių, spalvingesnių, idealistiškai karštesnių, negu kituose šios rūšies pastarojo dešimtmčio plurpaluose. Gi kai kurie konkretūs jo teigimai ar pranašavimai tiesiog vertė atveria begalinę ir beviltišką mūsų politikos dramą. Liaudis jos nebejaucia, užmiršo. Bet iš tikrųjų, prisiminti protarpiais dar verta.

Mes daugelis, išgyvenusieji aną k laikų karą, kažkaip lyg mažiau nustojom bijoti mirties. Atrodo, kad net atominės suirutės pavojai mūsų nebegąsdina taip, kaip jauniausiąją kartą. Galbūt mes klystam, galbūt pavojams atbukom, nes per ilgai gyvenom dabarties makabriškame pasaulyje. *)

Bet aišku, mes dažnas užsikrėtėm makabriškumu, o jų tarpe ir A. Kučys. Jam tik vienas gyvūnas skaištus, nesibaigiantis, patvarus, beveik amžinas -- tai Vlikas. O kiti -- juoda kreida jau aprašyti kaukolės ženklai, sergantieji, nykstantieji, gal ir visai išnykę.

Ir apie jų nykimą jis rašo kone patetiškai, su pasigardžiu. Žmogus beveik negali atsisipirti nepradėdamas drauge gardžiūtiotis.

"Išnyks visiškai, jei dar neišnyks", -- rašo mūsų bičiulis, -- "teorijos apie "Kybartų aktus". Negalėtingas gamtos įstatymas pakirs pagrindus Lietuvos suverenumą atstovaujančių institucijų, kurios paremtos tik tam tikrų fizinių asmenų egzistencija". Nebebus gal greičiau ir

*) Macabre -- arabų kilmės prancūziškas būdvardis, reiškia laidotuvių nuotaiką, tamsybių šėlsmą, lavonų šokį. Danse Macabre vikuramžiais buvo vadinamas toks pieštas ar skulptuotas ratukas, kurį šokdavo visokių rūšių numirėliai: turtingi ir elgetos, karaliai ir vergai, gražuolės ir raganos, seneliai ir kūdikiai...

ŠACHMATAI

VENGRAS LAIMĖJO JAV ŠACHMATŲ PIRMENYBES

Rugpjūčio 29 d. Bostone užsibaigė JAV atviros šachmatų pirmenybės. Dalyvavo 234 iš JAV ir užsienio. Laimėjo didmeisteris Pal Benko, surinkęs 10½ taškų iš 12 galimų. Robert Byrne, Sherwin ir jugoslavas Rodicis po 9½ taškų. Didmeisteriai Lombardy ir Bisguier, Suttles, Zuckerman po 9 taškus. Iš lietuvių pirmoj pirmenybių pusėj, pasižymėjo Kazys Merkis (Bostonas), būdamas pirmuojančių eilėse su 4½ taškų. Jis įveikė meisterį dr. Lapiken ir Porto Rico čempioną M. Conon. Antrojo pirmenybių pusėj labai įspūdingai žaidė Ignas Žalys iš Montrealio. Jis laimėjo prieš meisterius dr. Lapiken ir E. Marchand, sužaidė lygiomis su didmeistriu A. Bisguier (tai paminiņo N. Y. Times, rugp. 29), su P. Brands ir Meyer. Žalys užbaigė su 8 tš., kartu su meisteriais Theodorovič, Brands, H. Lyman, Mc Cormic, McKelvie ir kt. Kazys Merkis ir Algis Makaitis surinko po 6 taškus. Algirdas Leonavičius 4½ tš.

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

mudviejų, skambina jis memento mori, lyg kadaise Rozalimo varpinė, pasitinkanti iš kaimo artėjančią laidotuvių procesiją.

Žinote, kiek nejauku, bet tai tiesa. Ir suprasite, kad vis dėlto menka paguoda, jeigu mes mirsime, o tik vienas Vlikas dar liks gyvas. Kas mums tada iš to? Istorikai tik užrašys, kad štai buvo kadaise tokia labai lietuviška diskusija. Vienas pasakė: Vlikas miręs, reikia tik jį palaidoti. Kitas atsakė: ne, Vlikas gyvas ir dar ilgai gyvens, tik tu pats jau nyksti, jei dar ne visai išnykęs. Taip man ir buvo sumaniai įrodyta, kad mūsų senelių patarlė yra teisinga: nekask duobės kitam, nes pats pirmiau įgrįdsi...

Tad geriau kaskim savo pačių duobes, laidokim savus lavonus. Taip, Kybartų aktus turbūt jau galima laikyti išnykusiais vien dėl to, kad jie niekada nebuvo praktiškai panaudoti ir kad praėjo jau per daug metų. Tokie dailykai sensta. Neturėjome S. L. Zoračio, kaip Lietuvos ministro pirmininko (egziliinio), o Smetonai mirus, kaip Lietuvos Respublikos prezidento, Kybartų aktai tremties vlikininkų ir išeivijos buvo užrėkti. Galima sakyti, jie mirė ne natūralia senatvės mirtimi, bet buvo nusmaugti.

Ką Lietuvos byla iš to laimėjo?

"Laimėjo" tai, kad ant šilko siūlo kybojusios legalios ir svarbiausios Lietuvos valstybinio tęstinumo institucijos pavyko sėkmingai nutraukti. "Laimėjo" ir tai, kad jei šiandien užsieniuose dar turime pripažįstamas Lietuvos diplomatas atstovybes, jų priešakyje stovi tik laikinieji pasiuntinybės reikalų vedėjai (charge d'affaires a. i.). Mes tuo nepatenkinti, protestavome vienur, kitur patys nutarėme "suteikti" Lietuvos diplomatiniam agentui nors kiek iškilmingiau skambantį titulą. Bet atsisakome suprasti, kad jeigu legaliniai Lietuvos reikalai užsienyje taip stovi, kaip stovi ir kaip juos patys stengėms atkakliai pastatyti, tai kitaip negali būti ir nebus.

Pagaliam, anot Kučio, ir tuos dar toleruojamus laikinuosius pareigūnus "pakirs negalėtingas gamtos įstatymas". Žinoma, pakirs, -- nes mes gi ir norėjome taip. Mes nebuvo suinteresuoti, kad jau prieš 20 metų būtų buvęs įmanomas tų institucijų atnaujinimas ir atjauninimas ir kad tam būtų veikusių mūsų visų remiamos ir stiprinamosios nors šiekios tokios teisinės, moralinės o su tuo ir materialinės priemonės. Mes norėjome ko skubiausios paspažinti, kad tik nesusipėtų įsigauti. Arba priversti, kad jos pabėgėlių valdžiai tarnautų. Mes ko garsiausiai kirtome sau ir kitiems, kad norime galutinai apsisvalyti nuo "totalistinių liekanų". Ir apsisvalėme, ir nebe kiek šiandien jų bepaliuko. O jei kiek dar pasilikio, tai tik "kirsti negalėtingam gamtos įstatymui..."

Kučys, kaip ir visi kiti "mes" iš Vliko, patenkintas šiais laimėjimais ir dar griebsia satyros, dėstydamas, jog mano knygoje "Iš paskendusio pasaulio", jo žodžiais tariant, "... dar ryškiai atsispindi dabar jau istorijon nuėję "Kybartų akto" legionierių žygiai".

Puikiai pasakyta: jie ten atsispindi ir porina apie fantastišką Vliko išmintį. Ir jie nesugrąžinamai nuėję, mano brangusis, gana gaudžion istorijon. Tokion, kad dabarčiai bepaliuko tik kelios apykreivės pušelės nukirsti negalėtingam gamtos įstatymui.

Jis pridūrmis dar pasakoja, kad "istorijon jau nuėjo" ir daugiau legionierių. Jų tarpe -- "nūnai į kelių individų socialinio bendravimo korespondencinį klubą pavirtusios Lietuvių Rezistencinės Santarvės aukso galdynės garsas", o taip pat ir

"priešmirtinis Laisvės Kovotojų ginklų žvangėjimas".

Tai vis, prileiskime, Vliko laimėjimai, nors aš juos nuskaičiau kiek kitaip.

Laisvės Kovotojų Sąjungos ginklai priešbolševikinėje ir priešnacinėje pogrindžio kovoje yra žvangėję tikrai garsiau už bet kurios Vliką sudarančios politinės partijos žvangesį. Tik pabėgėlių stovyklose, įsipaiojus į "tremties Vliko" valdžias, jos ginklų žvangėjimas buvo greičiau ne priešmirtinis, o pomirtinis.

Gi kad LRS virto kelių individų socialinio bendravimo korespondencinis klubas, tai laikyčiau retu jos nepaprasto atsparumo ir veiklumo ženklu. Nes tatau eina su laiko dvasia ir jo "įtampomis". Dabar turime eilę daug stambesnių draugijų ir žymiai reikšmingesnių politinių partijų, kurių visa socialinė veikla reiškiasi tik korespondenciniu būdu, laiškais renkant net centro komitetus ir atliekant "suvažiavimus". Tik vis dažniau girdėti nusiskundimų, kad daugelis narių šiais laikais jau tingi ir į laiškus atsakyti. Yra partijų, kurios iš viso nebesusirašinėja su nariais.

Bet kad būtų ir "aukso galdynės garsas nuėjęs istorijon", tai leiskite stipriai paabejoti.

Visi žinom nuo senovės: aukso ir pelenuose žiba. Deja, LRS darbynečiū buvo neįmanoma daug garsintis. Anojį priešistorinė veikla kaštuodavo daugiau, negu pašto ženklai. Todėl aukso labai stigo. Greičiau dabar atėjo tikroji aukso galdynė. Vlikui pasiekus pergalę, pati galdynė žymiai ramesnė, avantiūros pasibaigė, nebegaruoja rašalas karštomis nemigo naktimis. Dabar daugiau laiko ir progų atidėti aukso reikalams.

Kai bičiulis varpininkas tapo zakristijonu ir taip vis daugiau ir daugiau uždega vaškinių žvakių, sunku neužsikrėsti tokiu makabrišku išėjimu. Tad ir aš, įsibėgėjęs, dar norėčiau uždegti keletą storesnių vaško varvėlių mūsų didžiosios politikos altoriuose.

Kažin ar taip skubiai istorijon nusiūsdami "legionierių žygius", "aukso galdynės garsus" ir "ginklų žvangėjimus", neperdaug ilgai trukus ten pasiūsimė ir mūsų tremties politines partijas -- tą granitinį nemirtingo Vliko struktūros pagrindą. O atrodo, kad ir joms artėja metas žvakes uždegti ir ruoštis paskutiniam patepimui.

Neseniai "Lietuvių Dienų" magazine mažiau nuotraukas dviejų suvažiavimų: Lietuvių Fronto Bičiulių ir Krikščionių Demokratų Sąjungos. Anksčiau esu matęs Valstiečių Liaudininkų, Socialdemokratų, Ūkininkų partijos, Darbo Federacijos ir kitų. Nepasakykite, kad tie paveikslai kunkuliuotų tik žvalia jaunyste, nesubrendėlių veidais ir kitokiais avantiuristais. Ten tiek jau žilo plauko, kad galėtum pradalgiais verst, ir tiek plikakakių, kad jau pats laikas griebtis krapųlo

Neolitanai ir svečiai iškilmingojo posėdžio metu.

A. Gruzdienės nuotrauka

PIRMOJI DIENA NEOLITUANŲ STOVYKLOJE

Rugpjūčio 30-tos dienos gražų ir saulėtą rytą privaziavo pilna, daug svečių talpinanti, gražiai sutvarkyta E. ir J. Garmų vasarvietė, Echo Valley Lodge, Pa. Ten, turbūt, dar niekuomet nebuvo tiek daug lietuviško jaunimo iš visų JAV kraštų: Bostono, Chicago, Detroito, Clevelando, New Yorko, Philadelphiajos ir kitur. Stovyklautojų dešimčiai dienų užsiregistravo apie 60. keletas filisterių ir apie 30 svečių atvyko į Korp! Neo-Lithuania stovyklos atidarymo iškilmes.

Jas pradėjo Vyriausios Valdybos pirmininkas Vaclovas Mažeika iš Chicago, pakviesdamas į prezidiumą: G. Mironą, stovyklos vadovą V. Gruzdy, N. Vaičiūtę, V. Krumpį, J. Matonį, Z. Petravičiūtę, R.

Gulbiną, A. Sperauską ir R. Buinytę.

V. Mažeika atidarymo žodyje trumpai nušvietė korporacijos atgaivinimą išeivijoje bei jos siekius.

G. Mironas, Philadelphiajos Korp! Neo-Lithuania pirm., jaunosios kartos atstovas, pasveikinęs visus stovyklauti atvykusius korporantus bei svečius, apibūdino stovyklos tikslus, linkėdamas dešimčiai dienų prabėgus, išvykti iš stovyklos tobulesniais studentais, stipresniais lietuviais, aiškiau suprantančiais savo tremties pareigą ir jos vykdymo būdus. Be to, jis kalbėjo:

Mūsų kartai artėja tas laikas, kai didžiausią atsakomybę už lietuvių išlikimą ir kovą už Lietu-

vos išlaisvinimą neš mūsų pečiai. Užtat šiandieną mums darosi aktuali ne vien ta abstrakti idėja, bet ir praktiški jos įgyvendinimo žygiai. Tai mūsų pareiga ir tikslas. Lietuviai jau ilgai dirba savo tautos naudai ir mes kiekvienas daugiau ar mažiau talkinam, bet pastangų niekuomet nebus per daug. Padidinkim ryžtą, garsinkim Lietuvos vardą, kelkim jos išlaisvinimo iš okupanto siekius.

Tą mes galime pradėti vykdyti veiklumu savo tarpe, bet to ne gana. Pasiryžkime dirbti, kad Lietuvos vardas aidėtų visuose Amerikos kampuose, ne tik mūsų kolonijose, bet ir sveitimausių tarpe. Mes turime pasireikšti JAV gyvenime. Mes, lietuviškas jaunimas, susiduriame su Amerikos jaunimu, su tuo jaunimu, kuris ryt, poryt taps šio krašto pareigūnais. Mūsų pareiga supažindinti juos su mūsų tėvyne Lietuva, jos praeitim ir ateitim, jos dabartiniais vargais ir siekiais.

Šioj stovykloj, -- kalbėjo toliau Mironas, -- rasim laiko ne vien linksminintis studentiškoj nuotaikoj, bet ir pasidalinti mintimis, panagrinėti problemas ir priemones, kad apleidžiant stovyklą mes būtumėm geriau pasiruošę įgyvendinti šūkį -- Pro Patria!

Stovyklos vadovas V. Gruzdis korporacijos gyvenimą palygino su graikų tautos kultūrinio laikotarpio, kada jie 4 metus dirbdavo ir tada linksmindavos ru ng t yniaudami kultūriniam gyvenime. Taip ir čia, stovykloje, -- sakė jis, -- bus rūpinamasi pagal žinomą posakį, jog sveikame kūne sveika dvasia. V. Gruzdis priminė, kad išeinant iš korporacijos principų išugditi taurią asmenybę, reikia susipažinti su lietuvių kultūriniais lobiais ir būti tolerantiškais tarpusavy.

Filisteris Antanas Diržys, pakviestas paskaitai apie korporacijos ideologiją, pristatė kalbėti gerai pasiruošusį ta tema jauniosios kartos atstovą fil. Algį Budrecką, kuris nuodugnai išnagrinėjo tautiškumo prasmę.

Stovyklos štabą sudaro: B. Augustinavičiūtė -- laikraščio redaktorė, K. Cienas -- vadovas kultūriniam reikalams, V. Stankus -- sporto vadovas, V. Vykintaitė -- mergaičių vadovė ir R. Gulbinas -- berniukų vadovas. Arbitrai: mergaičių Rima Buinytė ir berniukų Gabrielius Mironas.

Griausmingai Lietuvos Himnui aidint, pakilo ant kalno Lietuvos trispalvė ir Amerikos vėliava. Iki saulėlydžių jaunųjų tarpe užvirė pirmos dienos stovyklinis gyvenimas, o vyresniųjų tarpe kalbos ir prisiminimai apie jaunystės laikus. EČ

Neolitanų stovyklos vadovas V. Gruzdis, vyr. valdybos pirmininkas V. Mažeika ir Philadelphiajos padalinio pirm. G. Mironas. A. Gruzdienės nuotrauka

atbaityti "negalėtingam gamtos įstatymui".

Kai mudviejų šioje žemėje nebebus, tai greičiausiai ir tų visų partijų bus belikęs tik "aukso galdynės garsas", "ginklų žvangėjimas" ir kiti "valdžios ir tautos reprezentacijos žygiai". O iš ko tada Vliką Amerikoje sudarysi? Norom nenorom reikės toli siekiančių reformų.

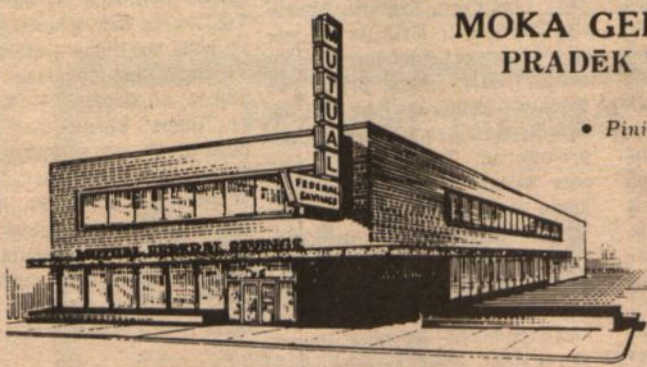
O tuomet ir aš, dausose midaus

kaušą ragaudamas, dar pasijuoksiu į barzdą. Ir, gardžiudamas saldaus keršto minutėlę, taip pat makabriškai savo ruožtu sakysiu kito arkangelo globojamam Kučiui: -- Na, ir matai! Iškasai anuomet man duobę, o vėliau ir pats į ją įkritai.

O dabar dar gyvi vis raščiojamės iš duobės į duobę, kaip Katiliškio apysakoje...

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS! PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

• Pinigų taupymui nereikia rašinėti. juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4½% išmokamas du kart per metus.

DARGIO IR MONČIO PARODA CLEVELANDE

Clevelande naujai atsidarančioje Gallery International, 13218 Superior Avenue (kampas Superior ir Euclid Avenue), nuo rugsėjo 12 d. iki spalio 15 d. ruošiamą dviejų pagarsėjusių lietuvių menininkų-dailininko Alfonso Dargio, dabar besilankančio Europoje, ir skulptoriaus Antano Mončio, nuolat gyvenančio Paryžiuje, kūrinių paroda, kurioje bus išstatyta keliasdešimt tapybos ir skulptūros darbų.

Galerija atidaryta kasdien, išskyrus pirmadienius, nuo 2 iki 7 val. vak. ir sekmadieniais nuo 2 iki 5 val. vakaro.

Alfonsas DARGIS

Alfonsas Dargis gimė Reivyčiuose 1909 metais. Studijavo Kauno Meno Mokykloje, o 1936 metais gavęs valstybinę stipendiją, studijavo Vienos Meno Akademijoje, vasaromis keliaudamas Italijoje, Vengrijoje, Čekoslovakijoje, Prancūzijoje ir Šveicarijoje. Vėliau iki 1951 metų dirbo kaip scenos dekoratorius įvairiuose Europos teatruose.

1951 m. atvykęs į JAV apsigyveno Rochestery, N. Y., kur tuoj įsijungė į meninę veiklą. Jo kūrinius matome parodose New Yorke, Philadelphijoje, Dallas, Tuscon, Nebraskoj, Milwaukee, Salt Lake City, Chicagoj, Des Moines, Huntington, Buffalo, Toronte ir Europos miestuose.

Vien Rochesteryje jis dalyvavo 29 parodose ir turėjo 6 asmenines parodas. Dargio kūrinių yra įsigiję šie muziejai: The Philadelphia Museum of Art, The Dallas Museum of Art, The Huntington Galleries of West Virginia, The Rochester Memorial Art Gallery, The Boston Museum of Fine Arts ir The Museum of Modern Art New Yorke.

Privačių asmenų nuosavybėje Dargio kūrinių yra: Lietuvoje, Vokietijoje, Austrijoje, Indijoje, Meksikoje, Anglijoje, Kanadoje ir JAV.

Dalyvaudamas daugelyje grupinių parodų, taip pat rengdamas savo individualines parodas, daug kartų Dargis yra laimėjęs oficialias premijas ir pažymėjimus. Neminint jų visų, reikia tačiau paminėti bent du svarbiausius laimėjimus: 1961 m. jis laimėjo Rochester-Finger Lakes parodoje pirmąją vietą, kuri taip pat vadinama "The Jurors Show Award", atseit, meno teisėjų pažymėjimą. Jis tuo vertingesis, kad juries komisijoje buvo: Albert Christ-Janer, Pratt instituto dekanas; Patrick Kelleher, Princetono Universiteto Meno Muziejaus direktorius ir Max Sullivan, Eversono Meno Muzie-

jaus Syracuse direktorius. Tas laimėjimas jam davė teisę Rochester Memorial Art Gallery patalpose suruošti individualinę parodą, kuri įvyko 1961 m. rudens ir už kurią jam buvo paskirta 1961 metų Lillian B. Fairchild award, duodamas Rochesterio menininkui, labiausiai nusipelnusiam ir už geriausią kū-

rybą dailėje, poezijoje ar literatūroje. Dargiui ši premija buvo paskirta už: "For an exhibition of oil painting displaying a vibrant use of color in the representation of abstract objects."

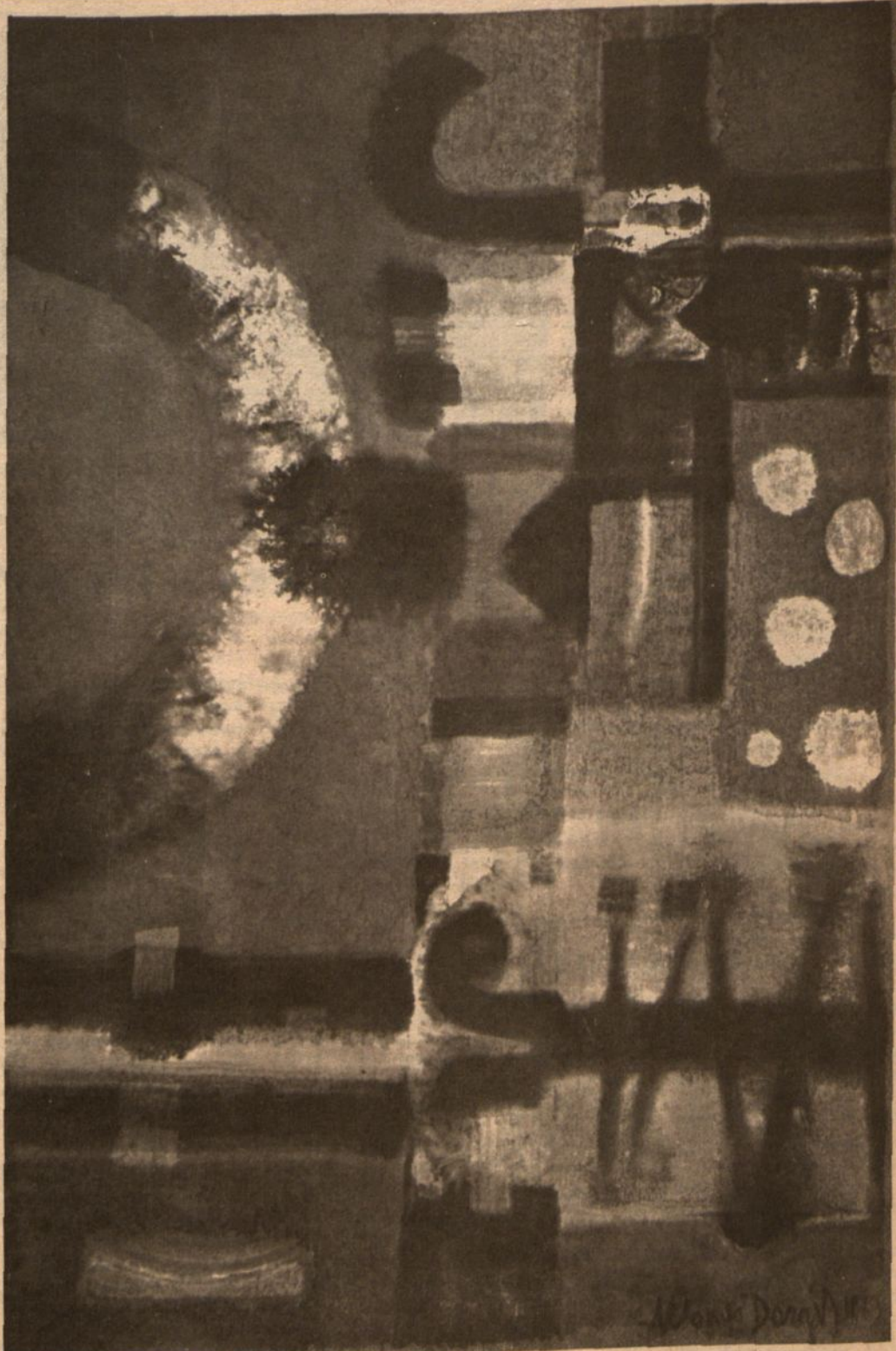
Dr. A. Klimas, Dargio vienos parodos proga rašydamas sako, kad Dargis, galima sakyti, iš grafikos yra "pabėgęs" į spalvų ir linijų karalystę. Savo paveikluose jis yra didelis ieškotojas ir pas jį spalvos dainuoja ir šoka, lyja ir verki, linksmynasi ir rauda... Atrodo, kad Dargis savo ieškojimo niekadoms ir nebaigs ir tas nuolatinis naujo ieškojimas jam duoda tą spindėjimą, kuris jį daro vis naują, pajėgų ir nepasikartojantį.

Apie Dargį meno kritikė Jean Walrath rašė: "Žaižaruoją, paslaptingą, vilioją Alfonso Dargio

ANTANAS MONČYS

Kaimo šventė (auksuotas medis)

ALFONSAS DARGIS

Kompozicija (aliejus)

paveiksli, kurių spalvos ištrauktos iš lietaus, iš raudonų gaisrų ir iš šiaurės pašvais-tės, mane įtikino, kad Dargis kaip menininkas, gyvena mažiausia dvi mylios virš žemės.

Jo aliejiniai paveiksli sudaro vieno menininko parodą, kuri atidarė naują Memorial Art Gallery sezoną. Didelis kambarys, kur jie patalpinti, yra švelniai ir turtinai apšviestas spalvomis, kurios yra ne iš šios žemės. Teisybė, kai kurie jo paveiksli primena mums, kurie jį pažinojo kaip grafiką, grupes daiktų, pastatytus ir kitas šios žemės idėjas. Bet mus labiau patraukia jo iškilnesni paveiksli, paslaptingesni. Jo kompozicijos vaizduoja nepagaunamus dalykus: prizmes, debesis, kuokštelytes, augimą ir erdvę.

Vienas iš labiausiai paslaptingų kažkaip sugestionuoja olą su paslaptingomis gelmėmis už priešakinio fono, bet ir tenai nėra nė vienos apčiuopiamos formos. Dargis, mes būtume linkę sakyti, vaizduoja tikrai dinamiškes spalvų jėgas, tokiu būdu išreiškdamas savo idėjas apie savo fizinę ir dvasinę aplinką. Tačiau čia yra taip pat bruoželiai kaligrafijos, kuri, pukiiai atlikta, duoda kūriniui tam tikro užpildymo."

Antanas MONČYS

Jaunas lietuvis skulptorius Antanas Mončas, gyvenęs Paryžiuje, su žemaitišku užsispirimu nu-galėjęs kilti, šiandien Prancūzijoje garsus.

Meno kritikas Jacques Delpeyron išleistoje monografijoje apie Mončį rašo: "Mončas, tapęs paryžiečiu, sugebėjo nepasiduoti jokiai įtakai ir nuolat tobulėti. Jo kūryboje nėra nieko konfidencialaus. Stovyla tai yra užkariauta erdvės vieta. Visur jaučiasi nepaprasta kūrybinė galia. Jo kūryboje, lyg veidrodyje, atsispindi mūsų troškimai. Kiekvienam savo kūriniui Mončas suteikia slaptą energiją ir nepaprastą grožio spindulavimą."

Prancūzijos Akademijos narys Daniel Rops, Mončio parodos, kurią globojo Monaco princas, proga, rašė: "Antano Mončio iškal-tos skulptūros, jų vertė ir moderniškasis originalumas jau yra

aukštai įvertinti, nes jau daug muziejų ir privačių kolekcionierių turi savo kolekcijose."

Kitas prancūzų kritikas J. C. Verots rašė: "Mončas yra poetas, (Nukelta į 6 psl.)

ANTANAS MONČYS

Vario skulptūra

ALFONSAS DARGIS

Kompozicija (aliejus)

Antanas Mončys

(Atkelta iš 5 psl.)

prisklausas tai Paryžiaus mokyklai, kuri veržiasi prie pusiausvyros tarp plastikos ir emocijos. Bet kokia medžiaga jam yra paklusni ir net švinas pasiduoda išraiškos tyrumui, kas suteikia visumai tokią išraiškos jėgą, prieš kurią niekas negali atsispirti ir likti bejausmiu".

Pasaulinės parodos metu Briuselyje jis buvo pastebėtas su savo išstatyta skulptūra "Vaikas su cukrumi", kaip labai modernios koncepcijos ir tobulo techniško išpildymo.

Kiekvieno dalyvautoje bendrojo parodoje, Mončio darbai visuomet kritiškai buvo pastebėti ir išskirti kaip vieni iš geriausių.

Paskutiniiais metais, kaip rašo meno kritikas Edward F. Fry, Mončys Paryžiuje išliko kaip vienas iš nedaugelio autentiškų platesnių talentų šių laikų skulptūroje.

Mončys, kaip menininkas visai skirtingai kuria savo daug gryną, griežtesnį pasaulį, kuris, galbūt, iš pradžių yra sunkiau prieinamas, bet vėliau teikias daugiau pasitenkinimo.

Nenuostabu, kad Mončys pradeda užimti vis svarbesnę vietą šių dienų skulptūros pasaulyje.

Tėvui B. Krištanavičiui, J.S., įteikiamas padėkos diplomai. Stovi iš kairės: J. Gaižutis, St. Dirmantas, M. Reklaitis, Tėv. B. Krištanavičius, V. Mieželis, K. Dabulevičius ir O. Oželis.

PELNYTA PADĖKA IR PAGARBA

Praslinko keli metai nuo žuvusiųs dėl Lietuvos laisvės paminklo Chicagoje atidengimo. Pavasarį, vasarą, rudenį ir net žiemą prie to paminklo lankosi pavieniai ar skaitlingomis grupėmis suvažiuojant, kongresų, metinių organizacijų susirinkimų dalyviai. Vis atsiranda progų ir reikalo

susirinkti pagerbti tautiečius kovotojus už tautos laisvę: karių, savanorių, partizanų, sukilėlių, pogrindžio prieš okupantus veikėjus, kankinius, kentėjusius ir žuvusius už Laisvą Tėvynę.

Čia daug kartų per metus įvyksta kuklios, trumpos, bet prasmingos iškilmės. Aukštai iškyla mūsų trišpalvė, sakomos prakalbos, giedami himnai ir giesmės, padedami sambūrių vainikai. Plėvėsuoja organizacijų vėliavos. Iš aukuro kyla dūmai ir mistiškai žybia šventos ugnies liepsnelės... Kartais pasigirsta trimto garsai ar nuaidi garbės saluto šūviai...

Vieta tokioms iškilmėms rimta, ramė. Privažiavimas nepainus. Aplinkuma jauki. Nuošaliau nuo didmiesčio triukšmo ir maišaties. Patogu, kad greta pasimelsti yra Tėvų Jėzuitų koplyčia, o paskaitoms, akademijoms ir minėjimams kelios salės Jaunimo Centre. Viskas vietoje. Lakstyti po miesto svetimus užkampius netenka. Tai gražus, darnus ir jaukus architektūrinis ansamblis. Kai žmonių susirenka daugiau, vakarais paminklas apšviečiamas prožektoriais. Mokslo metams prasidėjus, kas šeštadienį ir sekmadieniais čia lankosi būriai lituanistiką studijuojančio jaunimo, o ypatingais atvejais susirenka net tūkstančiai lietuvių.

Per eilę metų matydami tokią patriotinio auklėjimo ir Tėvynės meilės ugdymo sėkmę, Paminklo Žuvusiems statytojai nutarė padėkoti šio darbo sumanytojui ir skatintojui bei rėmėjui Tėvui Broniui Krištanavičiui, buvusiam Jėzuitų Provincijos Vyresniajam, įteikdami jam ramovėnų sąjungos nario ženklelį ir šio turinio adresą:

Jūsų karšta Tėvynės meilė jau atmintiniais 1919 metais pavasarį skatino lydėti pirmuosius Lietuvos kariuomenės savanorius atgimstančią valstybę ginti. Mes pagarbiai įvertiname Jūsų gylį supratimą ginkluotų jėgų reikšmės valstybės apsaugai. Jūs visada reiškiate pagarbą Lietuvos gynėjams. Jūsų ypatingas dėkingumas žuvusiems dėl

Lietuvos laisvės, kad likę gyvi — laisvai gyventų, visa tai tampriai surišo Jūsų kilnų asmenį su Lietuvos buvusiais kariais, susispietusias Lietuvių Veteranų Sąjungoje Ramovė.

O būnant Tėvų Jėzuitų provincijos Vyresniaju, kai vykdėt Vienuolyno, Koplyčios ir Jaunimo Centro didžiųjų statybų darbus, — Jūs sudarėt sąlygą, kad šio plačiojo krašto lietuviškai išeivijai nuolat būtų primenama: "tas nevertas laisvės, kas negina jos".

Ne kieno kito, o Tamstos apgalvota iniciatyva ir bendromis pastangomis Tėvų Jėzuitų aikštėje iškilo ŽUVUSIEMS DĖL LIETUVOS LAISVĖS, kad ir kuklus, bet prasmingas paminklas.

Lietuvių Veteranų Sąjunga RAMOVĖ, atsidėkodama Tamstai. Didžiai Gerbiamas Kunige-Patriote, už nuoširdų gerbimą Lietuvos Gynėjo-KARIO, ar tai būtų savanoris, ar partizanas, ar pogrindžio kovotojas — kankinys, — nutarė įteikti Jums, Kunige Krištanavičiui, ramovėnų nario ženklelį ir šį raštą, kaip simbolį mūsų Jums reikiamos pagarbos ir padėkos.

Ramovėnai:

Paminklo Statybos Komiteto Pirmininkas M. Reklaitis.

L.V.S. RAMOVĖ Centro Valdyba:

St. Dirmantas, J. Gaižutis, Kar. Dabulevičius, Vl. Mieželis, K. Oželis.

SPORTAS

ŽAIDYNĖS CHICAGOJE

Rugsėjo 12-13 d. savaitgalį Chicagoje vyks XIV-jų Š. A. Lietuvių Sportinių žaidynių, Lengvosios Atletikos ir Lauko Teniso varžybos. Šiais metais pirmą kartą varžybos vykdomos ir prieauglio C (12-13 m.) ir D (9-11 m.) klasėms.

Iš Clevelando gausus jaunimo būrys rengiasi vykti į Chicago dalyvauti varžybose.

Kadangi Chicagoje dalyvaus ir Toronto lengvatlečiai, nutarta ta pačia proga įvykdyti ir tradicines metines tarp miestines lengv. atletikos rungtynes tarp

Clevelando ir Toronto, dėl LVS Ramovės Clevelando Skyriaus Pereinamosios Taurės, įsteigtos 1959 m.

Tiek patys dalyviai, tiek ir tėvai yra prašomi atkreipti rimtą dėmesį, kad dalyvavimas šiose varžybose būtų efektingas.

Lengvoji atletika — šeštadienį, rugsėjo 12 d. vyks nuo 11:00 AM iki 5:30 PM HANSA Park stadione, kampas Central Ave. (2400 North) ir Fullerton Street (5600 West). Šeštadienį lengvoji atletika bus vykdoma visoms klasėms, išskyrus jaunių ir mergaičių D (9-11 m.) klases.

Lauko tenisas prasidės šeštadienį nuo 10:00 AM taip pat Hansa Parko teniso aikštėse. Dalyvių registracija nuo 9:00 AM.

Lengvosios atletikos varžybos sekmadienį bus tęsiamos Marquette Parko stadione, 6700 South Kedzie Ave., nuo 11:00 AM. Jaunių ir mergaičių D klasių varžybos bus vykdomos tik sekmadienį ir jiems šeštadienį nereiks dalyvauti.

Smulkus paskirų rungčių

išdėstymas bei kitos informacijos išsiuntinėta klubams.

Atvykus į žaidynes dalyviai penktadienio vakare registruojasi Jaunimo Centre, 5600 So. Cleremont, iki 1:00 val. nakties. Atvykę šeštadienį — registruojasi tiesiai aikštėse.

Šeštadienį bus vykdomas žaidynių vakaras, Vyčių salėje, 4700 So. Western Ave. Pradžią 8:00 val. vakaro.

FASK

LSK ŽAIBO TINKLININ- KĖS AMERIKOS PIRMENYBĖSE

Clevelando LSK žaibo moterų tinklinio komanda šią savaitę dalyvauja JAV-bių 1964 m. Tinklinio pirmenybėse, New Yorke, kurio metu bus atrankama JAV-bių tinklinio olimpinė komanda atstovauti JAV-bes Pasaulinėje Olimpiadoje, šį rudenį Tokyo, Japonijoje.

Žaibietės dalyvauja kaip Ohio valstybės čempionės.

SKAITYK IR PLATINK DIRVĄ

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS Clevelande

maloniai kviečia praleisti liuoslaikį stebint televiziją, klausant penktadieniais Tėvynės Garsų lietuvišką radiją ir su draugais bei pažįstamais jaukiai praleidžiant valandėlę-kita savųjų tarpe.

Klube galite pasiskaityti ir susipažinti su lietuvių spauda, lošti šachmatais.

ATDARAS KIEKVIENĄ DIENĄ.

6835 Superior Ave. Tel. EX 1-1143

Tinkami rūbai duoda gerą savijautą

DĖMESIO

Pas mus Jūs rasite vyrių pasaulį! — Mes aprėngsime Jus nuo galvos iki kojų. Puikiausias pasirinkimas geriausių gaminių vyrių aprangai.

BOTANY „500“ kostumai ir paltai, MANHATTAN marškiniai, LEE ir DISNEY skrybėlės. Krautuvėje Jūs laukiami kasdien, o sekmadieniais nuo 10 iki 4 val.

H. Seigan

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ

4630-32 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill. Telef. YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ir ilgesniam išsimokėjimui bei nuosimėjimui. Mandagūs patarnavimas lietuvių kalboje.

Artesian-Restaurant- AND LOUNGE

2432 WEST 63rd STREET

Jau yra pilnai įrengtas ir veikia, turi virš 300 sėdimų vietų.

Čia galite netik gerai ir nebrangiai pavalgyti, bet atšvęsti krikštynas, vedybas, sukaktuves ir kitokias Jūsų šeimynines ar visuomenines progas.

Elektriniai vėsinamas. Atvykit į mūsų restoraną-lounge, kur valgių pasirinkimas įvairus, nebrangios kainos ir taip pat didžiausias pasirinkimas vietos ir užsienio gėrimų. Parap, draugijos, klubai ir vienuolynų rėmėjų draugijos susirinkimams ir posėdžiams bar-keto patalpomis naudojasi nemokamai. Telsu virš 300 asmenų. Kad būtumėt užtikrinti dėl vietos, patelefonuokite 436-1622. Atdaras nuo 6 v. ryto iki 1 val. nakties.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. STREGA — Liqueur, Import. from Italy... 5th \$5.75
2. KRON BRANNVIN AQUAVIT švediska... 5th \$3.98
3. NAPOLEON Vermouth, Import. from France... 5th \$1.19
4. Popular GERMAN VSOP Brand... 5th \$1.69
5. PORT. SOUTHERN. RHINE Wine... 5th \$.69

6. ST. REMY BRAND. Import. from France... 5th \$3.98
7. LIEBFRAUMLICH Wine... 5th \$.98
8. BORDEAUX Wine, Red or White... 5th \$.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Pragyvenimas nuolat brangsta.

todėl pilnai išnaudok savo sutaupus investuodamas jas į

BALTIC STORES AND INVESTMENTS CO.

(Z. JURAS)

421, Hackney Rd., London, E. 2. England. SHO 8734.

11 London Lane, Bromley, Kent, England, Rav. 2592.

Tik čia Tavo kapitalas greičiausiai augs nešdamas aukščiausią dividendą! Investuojant 1-2 metams mokamas dividendas 5%, ir investuojant 2-3 metams mokama 5 1/2%.

Už investavimus 5 metams ir ilgiau, mokama

7%.

Už nuosimčius nereikia mokėti jokių mokesčių.

Tarpininkaujame palikimo reikalų sutvarkyme.

Visi investavimai yra apdrausti ir garantuoti nejudomu turtu.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Inž. Jonas Jurekūnas su ponia. vykdamas iš Lietuvos Dienos New Yorke ir Korp. Neo-Lithuania stovyklos atidarymo, buvo sustoję Clevelande, atsilankė Dirvos redakcijon ir aplankė Vilties draugijos pirminką dr. Vl. Ramanauską.

MOKSLO METŲ PRADŽIA

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos moksleivių registracija vykdoma šeštadienį, rugsėjo 12 d., 10-12 val. šv. Jurgio parapijos salėje. Tėvai privalo atvykti užpildyti registracijos anketą (moksleiviams neprivaloma atvykti) ir pageidaujama, kad įmokėtų dalį mokesčio už mokslą. Registracijos metu bus suteiktos smulkios informacijos apie darbą mokykloje, knygas ir kt. mokslo priemones.

Klasėse darbas pradėdamas šeštadienį, rugsėjo 19 d., 9 val. 30 min. Kvieskime ir skatinkime savo jaunimą stropiai lankyti lituanistinę mokyklą.

• Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos registracija ir mokslo metai pradėdami rugsėjo mėn. 12 d., 10 val. ryto (šeštadienį) Naujosios parapijos mokyklos patalpose.

Džiugu pranešti, kad mokykla stiprėja ir auga. Šiais metais atidaroma aukštesnioji klasė, kurią galės lankyti mokiniai, baigę pradžios mokyklą.

Mokyklos vedėjas yra pedagogas J. Žilionis. Klebonas Angelaitis mielai sutiko duoti reikiamą skaičių klasių, kurios yra jau pilnai įrengtos.

Malonu pažymėti, kad klebonas ir seselės pilnai suranta lituanistinės mokyklos reikalus ir su mokyklos vadovybe gražiai bendradarbiauja.

• Lengvatletų susirinkimas įvyks šį šeštadienį, rugsėjo 5 d., 7 val. vak.

1964 METŲ RUGSĖJO MĖN. 6 D., SEKMADIENĮ, 7 VAL. VAK.

Liet. Naujosios parapijos salėje

RUOSIAMAS

NEW YORKO VYRŲ OKTETO KONCERTAS

VAD. MUZ. ALEKSAS MROZINSKAS

Programoje:

LIET. IR PASAULINĖS MUZIKOS KŪRINIAI
PRIE NAUJUTELIO KONCERTINIO FORTEPIONO.

— Liet. liaudies dainos operų ir operečių ištraukos, solistai dainininkai, fortepiono solo ir kita —

PO PROGRAMOS — ŠOKIAI IR VAISĖS

Organiz. Komitetas

Čiurlionio Ansamblio namuose. Bus suteikta informacijos apie žaidynes Chicagoje ir susitarta dėl važiavimo priemonių. Taipogi, ta pačia proga, bus išdalintos dovanos praėjusio šeštadienio lengv. atletikos rungtynių laimėtojams.

Visi LSK žaibo lengvatletai ir jų tėvai kviečiami dalyvauti.

• Vytauto draugovės skautai, vadovaujami K. Gaižučio, rugsėjo 6 d. dalyvaus egzilų skautų sąskrydyje, kuris įvyks Vokiečių Kultūros Centre, 7863 York Road, Parma, Ohio. Sąskrydžio rengėjai yra Clevelando vengrai skautai.

• Rimtos ligos atveju vien tik "Blue Cross" plano nepakanka. Dėl informacijų kreipkitės pas V. Giedraitį 944-6835 ar Z. Obelenį 881-7741.

TAUTINIŲ DARŽELIŲ PROGRAMA PARODOJE

Sekmadienį, rugpičio 30 d. Progreso Parodoje, įvyko tautinių kultūrinių darželių organizacijų rengtos "Vieno Pasaulio Dienos" programa didelėje scenoje, didžiulėje salėje, kur tepa bent pora tūkstančių publikos.

Kultūrinių darželių programą sudarė 15 tautų, atstovai, dau-

giausia moterys, užpildę sceną pasipuošę tautiniais rūbais. Tai sudarė įspūdingą vaizdą. Dalyvavo ir amerikiečių indėnų atstovai savo paradiniuose rūbuose ir plunksnuotom galvomis.

Lietuvius atstovavo Dalia Mackevičiūtė, Karosienė, N. Brazulienė, G. Karsokienė, R. ir M. Jokūbaitytės.

Programos pranešėjas pristatė publikai tautinių grupių atstovus.

Po to buvo paskelbta 1964 metų Kultūrinių Darželių karalaitė. Šiemet laimėjo buvo ukrainietė. Dalia Mackevičiūtė laimėjo antrą vietą. Šitoks rinkimas įvestas prieš trejetą metų. Pati pirmutinė laimėjoja buvo mūsų lietuvaitė Ingrida Stasaitė. Šiame konkurse dalyvavo 10 tautų atstovės. Programos su-tvarkyme dalyvavo ir lietuvių darželio pirmininkas K. S. Karpis.

Paroda baigsis pirmadienį, taigi norintiems apsilankyti dar liko trys dienos. Lietuvių skyrių parodoje, kuriam vadovauja V. Nagevičienė su savo darbeio-mis birutininkėmis, lanko daug žmonių.

• Moterų Sąjungos 36 kuopos narių susirinkimas įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 6 d. tuoj po 10 val. pamaldų Naujosios parapijos salėje. Narių dalyvavimas būtinas.

• Inž. Tomas Čiurlionis rugsėjo 6 d. išskrenda ilgesnei kelionei, kurios metu lankysis po Europą, iš ten skris į Indiją. Aplankęs gimines ir pažįstamus Australijoje, per N. Zelandiją ir Havajus sugrįš atgal į JAV.

ISNUOMOJAMAS

5 kambarių butas be baldų. Teirautis tel. UT 1-8821. (99-101)

GERI NAMAI

Tarp Lake Shore ir E. 185 gt. vienos šeimos. Viskas viename aukšte. Nėsenas. Padalintas rūšys, garažas, gerame stovyje.

2 šeimų 5-5, trims mašinoms garažas, prie pat Neff Road.

Didelis mūrinis namas netoli Naujos parapijos. 3 miegamieji, 2 mašinoms garažas, vandens šildymas. Tuščias.

6 kambarių medinis, netoli E. 185 gt., labai tvarkingas ir švarus.

Visai naujas Colonial Hts., 2 miegamieji žemai, 2 viršų, 1½ vonios.

Norintieji pirkti ar parduoti prašau paskambinti į EAST SHORE REALTY Juozas Mikonis — Realtor United Multiple Listing Service 780 E. 185 gt. IV 1-6900 KE 1-2190

Schaefer yra alus, kurį privalote turėti, jei turite daugiau, nei vieną.

Kai esate ištroškęs, pirmas šaltas alus — bet kuris šaltas alus — ragaujamas su pasigėrėjimu.

Be to, su antru stiklu, ir trečiu, kaž ko pasigendate. Kaž kaip jaučiasi nusivadinimas.

Be to, Schaefer yra skirtingas. Malonumas geriant Schaefer niekad nepranyksta po stiklo ar dviejų.

Net troškulį nuraminus, Schaefer vistiek lieka šviesus ir stiprus. Tai yra kokybė, išskirianti Schaefer nuo kito gero alaus. Žmonės kalba, kad stiprus, šal-

tas, auksu šviečias Schaefer suteikia tą patį pasitenkinimą šaltą stiklą po stiklo ragaujant.

Jie ištikrų turi pirmo alaus malonumą, jis liks ragaujant visą turimą alų.

Taigi, kodėl neišbandyti Schaefer?

Sekantį kartą, kai eisite apsipirkti, pasiimkite šerių bonkų dėžutę ar dvi.

Išitinkite patys, kodėl Schaefer vadinasi alumi, kurį privalo turėti, jei turi daugiau, kai vieną.

Schaefer Breweries, New York and Albany, N. Y., Baltimore, Md.

• K. Donelaičio minėjimas Clevelande įvyks rugsėjo 12 d., šv. Jurgio parapijos salėje.

Minėjimas numatomas pravedti iškilmingai ir pritaikyta programą: K. Donelaičio kūrybos ir kt. parodėlė, chigagietė aktorė E. Blandytė patieks ištraukas iš Donelaičio kūrybos, A. Augustinavičienės paskaita, Čiurlionio Ansamblio padainuos Donelaičio krašto keletą dainų.

Atvykime pagerbti šį mūsų tėvynainį, kuris kraštui ir lietuviybei yra skyres visą savo gyvenimą.

Minėjimo pradžia 7:30 v. v. Minėjimą rengia LB.

LIETUVIŲ RAJONE

2 šeimų namas, arti šv. Jurgio, po 6 ir 4 kamb. Gazoniniai pečiai, didelis sklypas.

MAINLAINE REALTY 1191 E. 79 St. HE 1-8181 (98-99)

Paraginkit savo pažįstamus užsiprenumeruoti DIRVĄ

Naturally SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

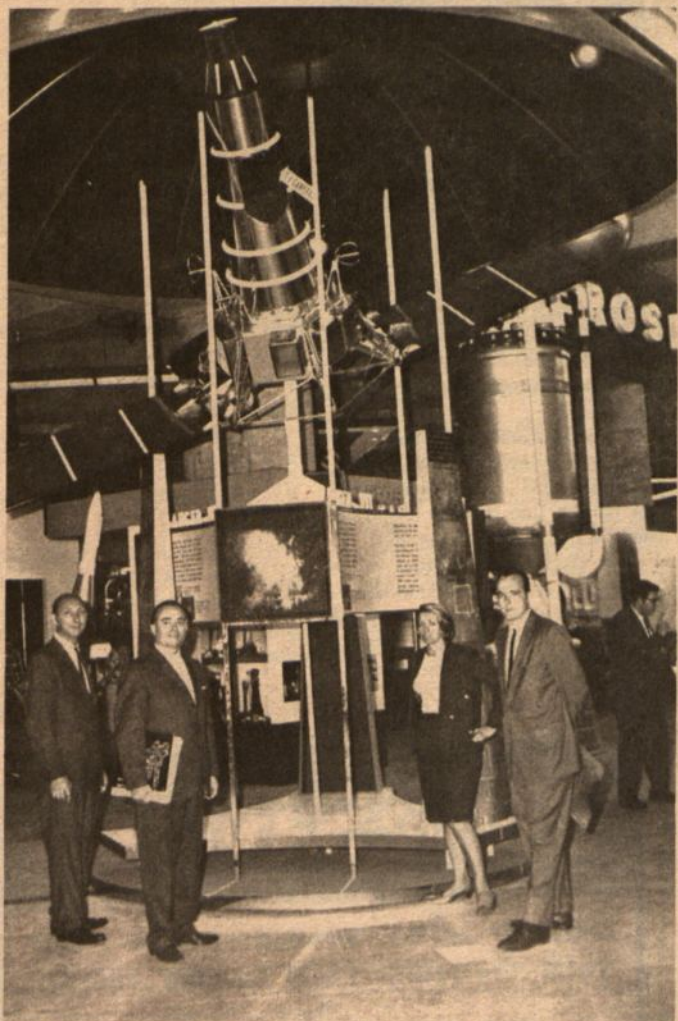
Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

Valstybinio aeronautikos ir erdvės skryliaus (NASA) paviljonas Clevelando Progreso parodoje, kurį vyksta rugpičio 21 - rugsėjo dienomis naujoje konvencijų salėje. Nuotraukoje pirmasis iš dešinės NASA tarnaotojas inž. H. Bankaitis aiškina Tėvynės Garsų radijo klausytojams apie Ranger VII, kuris pasiekė mėnulį ir su savo televizijos kamera padarė apie 4000 mėnulio paviršiaus nuotraukų. Šalia stovi programą pranešinėjusį Ald. Stempuzienę, T. G. vedėjas J. Stempuzis ir svečias, Clevelando miesto Knights of Columbus prezidentas, Alex Kispal, jr.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ESAME DĖKINGI UŽ GERĄ DARBĄ

Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės išvyka į Australiją pasibaigė. Mūsų sportininkai grįžo atgal su dideliais ir gražiausiais laimėjimais. Jie atliko stambų pasaulio lietuvių viešingumo ir lietuviybės žadinimo darbą. Jie susitiko su visomis didesnėmis Australijos lietuvių kolonijomis, žadino džiaugsmą, entuziazmą ir pasididžiavimą ypač lietuvių jaunimo tarpe. Jie atliko naudingą propagandą ir Lietuvos vardui tolimojoje Australijoje, turėdami daug sėkmingų rungtynių su australų krepšinio komandomis ir nugalėdami Australijos olimpinę rinktinę.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba turi džiaugsmo ir jaučia pareigą pareikšti padėką visiems, kurie padarė galima įgyvendinti šį lietuvių sportininkų žygį.

Pirmiausia PLB Valdyba nori padėkoti jauniems Amerikos lietuvių sportininkams, kurie su pasiaukojimu nepagailėjo laiko, pastangų ir valios šį malonų, sunkų ir tolimą žygį paversti tikru lietuvišku laimėjimu, visur parodė tikrą sportiškumą, puikų žaidimą ir pavyzdinę laikyseną. Tai patvirtino visos mūsų gautos žinios iš spaudos, organizacijų ir pavienių laiškų.

PLB Valdyba lygiai dėkoja šios krepšinio rinktinės treneriui Vytautui Grybauskui, išvykos vyriausiam vadovui ir organizatoriui Valdui Adamkavičiui ir krepšinio teisėjui dr. Gaškai, pavadavusiam išvykos vadovą grįžimo laikotarpyje.

Ši didelė išvyka, susijusi su jos organizavimu ir stambiais išlaidomis, nebūtų buvusi įmanoma be eilės kitų organizacijų ir pavienių asmenų pagalbos.

PLB-nės plotmėje išvyką organizavo Amerikos FASKO Lietuvių Krepšinio Rinktinės Išvykos į Australiją Organizacinis Komitetas, talkininkaujamas JAV LB, Kanados LB ir Amerikos bei Kanados lietuvių visuomenės, bendradarbiaujant su Australijos Lietuvių Krašto Bendruomenės Valdyba, Australijos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Valdyba bei Federaline Australijos Krepšinio Sąjunga. Jiems visiems priklauso mūsų padėka, ypač Australijos Lietuvių Krašto Bendruomenės valdybos pirmininkui inž. I. Jonaičiui ir ALFAS pirmininkui Jurgui Jonavičiui už gerai parengtą dirvą mūsų sportininkams vietoje, kaip lygiai Australijos visuomenei, kuri šią išvyką nepaprastai rėmė, suteikė vašingos globos ir reikšė mūsų sportininkams daug lietuviškos meilės.

Dėkojame Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Australijos lietuvių visuomenei už aukas ir kitokią finansinę paramą išvykai praversti. Nors išlaidų buvo šiek tiek daugiau, negu pajamų, tikimės, kad susidariusias skyles pavyks užlopinti, jeigu visuomenė, dabar įtikinta to žygio verte ir prasmingumu, nepagailės prisijusti papildomų aukų išvykos išdininkui Vincui Grėblinui, 6941 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

Amerikos, Kanados ir viso pasaulio lietuviai turėjo progos nemažai skaityti apie išvyką ir mūsų krepšinininkų laimėjimus. Tai mes dėkojame visiems lietuviškiems laikraščiams, kurie nepagailėjo vietos straipsniams ir pranešimams, naudingai tarnavusiems išvykos pasisėkimui, ypač J. Šolionui už vaizdžiai rašytus reportažus drauge ir kituose laikraščiuose. Jūs skaitydami, mes jautėme, lyg patys drauge dalyvaudume.

Tai visiems ir visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šio istoriško Lietuvos vardo pagarsinimo ne tik po Australiją, bet ir po visą pasaulį, praplėtė ir sustiprino tautinio solidarumo ryšius tarp viso pasaulio lietuvių, dar kartą nuoširdžiausiai dėkojame.

Pasaulio Lietuvių B-nės Valdyba.

Vilties draugijos nariui ir Dirvos bičiuliui, ALT S-gos Elizabeth skryriaus pirmininkui

JUOZUI JUŠKAI

mirus, jo šeima, giminėms ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirvos Redakcija

Brangiam mūsų krašto tautiečiui,
A. A.

JUOZUI JUŠKAI,

po ilgos ir sunkios ligos mirus, jo našlę MARIJĄ, dukras, sūnų ir visus artimuosius širdingai užjaučia ir kartu liūdi

New Yorko ir jo apylinkės zarasiškiai

L. M. A. Pirmininkei L. BIELIUKIENEI, jos motinai ir artimiesiems jų tėvui ir vyrui

A. A.

HENRIKUI BEZUMAVIČIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia

L. M. A. Philadelphijos Klubas

PREZIDENTO ANTANO SMETONOS MONOGRAFIJOS PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI

Iš anksčiau užsisakę prez. A. Smetonos monografiją ir per tą laiką pakeitę savo adresus, prašomi kuo skubiausiai savo naujus adresus pranešti

Kaz. Pociui

3908 Fir St.

East Chicago, Indiana,

Monografijos išsiuntinėjimo prenumeratoriams darbas yra apsiėmęs atlikti Vilties draugijos vicepirmininkas Kaz. Pocius su talkininkais. Pas jį jau randasi prenumeratorių sąrašai. Kadangi šiomis dienomis monografija bus pradėta siuntinėti, svarbu, kad visi prenumeratorių adresai atitiktų jų dabartinei gyvenamajai vietai.

• Darbo Dienos šventės proga, pirmadienį, rugsėjo 7 d., Dirva nepasirodys. Sekantis po šventės Dirvos numeris išeis rugsėjo 9 d. Po to, Dirva vėl rodysis 3 kartus į savaitę.

• Vytas Abraitis. Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirmininkas, rugsėjo 9-10 dienomis dalyvaus Washingtono įvykstančiuose respublikonų centro valdybos tautybių komiteto posėdžiuose.

Kaip jau žinoma iš anksčiau skelbtų pranešimų, V. Abraitis buvo pakviestas ir sutiko būti respublikonų tautybių komiteto nariu.

• E. J. Petraška, iš Omahos ir Bronė Balsaitis, iš Cicero, užsisakę prez. Ant. Smetonos monografiją.

• Wisconsinio Lietuvių Dienos rengimo komitetas, vertindamas Dirvos pagalbą šventės propagavime, siunčia laikraščiai paremti mažą auką — \$5.00.

• Dr. Vladas Ramanauskas, Vilties Draugijos pirmininkas, su šeima atostogas praleidęs Cape Cod, Mass., lankėsi Bostone, keletą dienų viešėjo New Yorke ir tarėsi su Tautinės Sąjungos vadovybės nariais įvairiais organizaciniais reikalais.

• J. Gaižutis iš Detroito, Vytautas Izbickas iš Bostono, J. Jurkūnas iš Chicago ir A. Dirks iš Bogotos, Kolumbijoj, Lietuvių Dienos proga lankėsi New Yorke. Visi jie inžinieriai, Tautinės Sąjungos veikėjai, dalyvavo su šeimomis newyorkiečio inž. Juozo Butkaus jų garbei suruoštam priėmimo.

• Petras Pagojus, iš Detroito, užsisakė per Dirvą prez. Ant. Smetonos monografiją.

Santaros-Sviesos Federacijos suvaziavimas

Santaros-Sviesos Federacijos suvaziavimas įvyks rugsėjo mėn. 8-13 d.d. Tabor Farmoje, Sodas, Mich. Suvaziavimui numatyta plati ir įdomi kultūrinė, visuomeninė ir meninė programa:

• Henrikas Žemelis ir Vincas Trumpa dalyvaus simpoziume, kuris nagrinės "Degeneracijos žymės lietuvių visuomenėje".

• Inž. Pranas Zundė skaitys paskaitą apie dabartinės okupuotos Lietuvos ekonomines problemas.

• Jurgis Blekaitis skaitys paskaitą "Spektaklis kaip kūrybinis procesas".

• Inž. Valdas Adamkavičius. Santaros-Sviesos Federacijos Valdybos narvs,

duos pranešimą apie sėkmingai pavykusią lietuvių krepšinininkų kelionę į Australiją. Inž. V. Adamkavičius buvo kelionės organizacinio komiteto pirmininku ir vadovavo išvykai.

• Simpoziume tema "Konservatyvumas — tradicija — modernumas mūsų literatūroje" jau yra sutikę dalyvauti dr. Kostas Ostrauskas ir dr. Kęstutis Kėblys.

• Paskaita tema "Liberalų politinė akcija lietuvių visuomenėje" skaitys dr. Jonas Valaitis.

• Pranešimą "Kintantis tautinių uždavinių supratimas išeivijoje" padarys Algimantas Gureckas, Jaunimo Organizacijų Federacijos pirmininkas.

• Dr. Vytautas Kavolis, "Metmenų" žurnalo redaktorius, skaitys paskaitą "Nužemintųjų patriotizmas".

• Dr. Henrikas Nagys praves pašnekesį literatūrine tema.

• Rašytojai Vitalija Bogutaitė, Liūnė Sutema, Jurgis Blekaitis, Marius Katiliškis, Kęstutis Kėblys, Algimantas Mackus, Henrikas Nagys ir Kostas Ostrauskas skaitys savo kūrybą ruošiamame literatūros vakare, kuris bus dedikuotas nesenai mirusiam rašytojui Julijui Kaupui.

BOSTON

BENDRUOMENĖS DIENA

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė rugsėjo 13 d. iškilmingai paminės Tautos šventę ir LB Dieną.

Ta proga 10 val. ryto bus atnašaujamos šv. Mišios už lietuvių tautą šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone, o 7 val. vakaro, Lietuvių Piliečių Draugijos 3-čio aukšto salėje iškilminga akademija su menine dalimi ir po to bendras pobūvis.

Visos organizacijos maloniai prašomos dalyvauti bažnyčioje ir per iškilmingą aktą salėje su vėliavomis, o plačioji Bostono ir jo apylinkių lietuviškoji visuomenė su šeimomis ir pažįstamais.

Įėjimas — auka.

LB Bostono apylinkės valdyba

PITTSBURGH

VAIŠĖS PAS DARGIUS

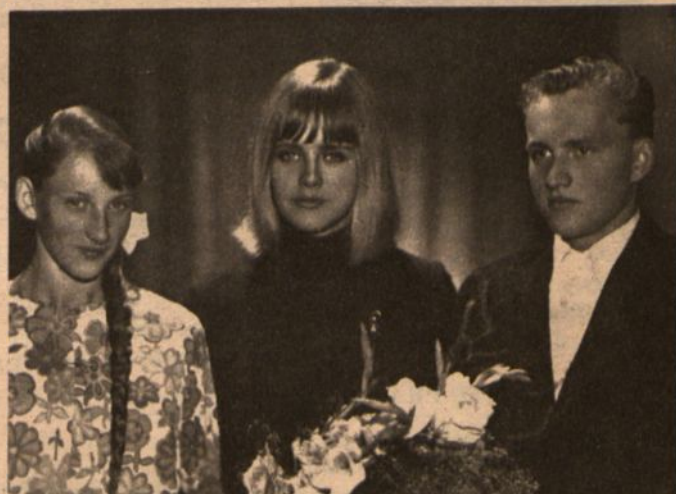
Įvykusio SLA šeimo metu, prezidentas P. P. Dargis užkvietė Pittsburgho delegatus, parvykusį namus, būti jo svečiais. Rugsėjo 16 dieną, pas P. Dargius, susirinko buvę delegatai-tės, prie jų prisidėjo ir keletas Dargių artimesnių bičiulių.

Šeimnininkai svečius gražiai priėmė ir valšino. Svečiai ne tik klausėsi plokštelių liet. muzikos, bet ir patys užtraukė lietuvišką sutartinę. Pobūviui baigiantis buvo suorganizuotas naujas Tėvynės Mylėtojų D-jos skyrius. Į valdybą įėjo: Gertruda Dargienė -- pirm., Nellie Katkutė -- Evans -- vice-pirm., Juliana Andrušionytė-Comley -- išdininkė. (Kalbant apie Julianą, reikia pasakyti, jog ji savo laiką buvo plačiai amerikiečių ir lietuvių tarpe pasižymėjusi, kaip žymi solistė. Ji ir dabar laisvas nuo laiko dalyvauja koncertuose).

Sekretore išrinkome Peggy (Margaret) Bagdonaitė - Martineau, Ji užima aukštą pareigą Pittsburgho pramonėje, išdo globėjais išrinktos: Viola Šinkūnaitė-Stanny, M. Zdankienė, N. Marmokienė, Finansų sekretore: B. Žilinskienė.

Povilas P. Dargis susirinkusiems priminė, jog vienas iš Tėvynės Mylėtojų Draugijos steigėjų buvo Lietuvos Ministeris Anglijai Bronius Balutis ir kad Tėvynės Mylėtojų Dr-jos pastangomis buvo išleisti Dr. Vinco Kudirkos raštai ir V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, todėl visiems yra garbė priklausyti Tėvynės Mylėtojų Draugijai.

CHICAGIŠKĖS NUOTRUPOS

Dviejų pasaulių lietuviai: chigagietė Danguolė Janušaitytė Vilniuje tarp pusseserės Stasės ir pusbrolio Vilniaus Šiaudinių.

Kaip atrodytų Lietuva jau šiame krašte išaugusiam jauniui? Atsakymą į šį klausimą patyriau iš Danguolės Janušaitytės, šį pavasarį baigusios chigagiškę Marijos aukštesnę mokyklą ir ką tik grįžusios iš kelionės po Europą, kurios metu keturios dienos buvo praleistos ir Lietuvoje. Savaimė aišku, kad toks apsilankymas galimas tik su "Inturisto" žinia ir jo globa. Tos sovietinės įstaigos Vilniaus pareigūnai Sutkus ir Ričardas Minkevičius pasirodė esą labai malonūs ir lūpūs, gana gerai informuoti apie Amerikos lietuvių gyvenimą, seką mūsų spaudą. Jei ką jie ir nori sužinoti, tai darą mandagiu ir rafinuotu būdu. ("Ar jūs tėvelis ir Lietuvoje vertėsi prekyba?" -- Danguolės tėvas Jurgis Janušaitis yra žinomas Chicago prekybos rinkas, drauge su Jurgiu Mažeika "Paramos" savininkas.) "Neringos" viešbutis, kur Danguolė kartu su savo kelionės drauge jauna Chicago mokytoja Zita Jurėnaite buvo apgyvendinta, buvęs geras, tačiau ir kaina atitinkama -- 25 doleriai parai.

Keturios dienos -- nuo pirmadienio iki ketvirtadienio -- nėra labai ilgas laikas. Ypač jei jo metu apžiūrėtas ne tik Vilnius bei Trakai, bet dar padaryta 400 km. iškyla automobiliu, gana blogais keliais, pas kolkidose gyvenančius giminės, -- beveik iki pačio Dukšto ir atgal. Su Inturisto palydovais, žinoma, Giminii iš visos Lietuvos sugužėjo ir į Vilnių. Kiek kalbų, vaišių ir ... fotografavimosi.

Nepaisant tokio "perkrauto" dienotvarkės ir savo jauno amžiaus, Danguolė yra gimusi garsioje Hanau stovykloje prieš 17 metų, ji pasirodė esanti labai akyta stebėtoja. Jai pasisekė ir intymiau pasikalbėti su atsitiktinai sutiktais Vilniuje ir Trakuose studentais. Priešingai Inturisto pareigūnams, tie nieko nebuvo girdėję apie šią tokią tautinę kultūrinę veiklą išeivijoje ir labai stebėjosi, kad Danguolė kalba lygiai taip pat lietuviškai kaip ir jie. Buvo šoktas ir amerikoniškas "Twist", kuris ir ten esąs visai neblogai praktikuojamas. Žodžiu, nors išvaizdos skirtumas (židr. fotografiją) ir gana didelis, abiejų pasaulio lietuviams bendrą kalbą rasti visai nesunku.

Tačiau ir šventiškoje nuotalkoje praleistos dienos negalėjo nusišalti skirtumo tarp gyvenimo šlapus ir anapus. Gal geriausiai tai išryškėjo iš atsakymo į mano paskutinį klausimą: "Kur geriau norėtumėt gyventi Amerikoje ar Lietuvoje?" -- "Amerikoje", -- nė kiek nedvejodama atsakė Danguolė, -- "nors norėčiau dažnai nuvažiuoti į Lietuvą, ten tokie mieli žmonės!"

(vm)

Po jo kalbos susirinkusieji dar ilgai linksminosi gražioje Dargių sodyboje.

AUDINIŲ PARODA

Pittsburgho lietuvių didžiųjų LIETUVIŲ KAMBARIŲ Pittsburgho Universitete, Kambario projekto įvykdymu, dar prieš antrąjį pasaulinį karą rūpinosi Lietuvos vyriausybė. Ji apmokėjo dailininkui Antanui Gudaičiui už projekto parengimą, tačiau kambario įrengimu rūpinosi patys pittsburghiečiai, padedant ir kitų kolonijų lietuviams. Tas lietuviams kainavo virš dešimties tūkstančių dolerių. Kambario visi baldai padaryti iš ažuolo, sienos išmuštos lietuviško lino drobėmis. Čia kabo ir dail. Čiurlionio paveikslų reprodukcija.

Kadangi sienas dengiančio lino drobės išsidėvėjo (nubluško), dail. Tamošaitienė - kanadietė, nuau-dė naujas lino drobes ir jos jau dengia liet. kambario sienas.

Jos darbu Universiteto vadovybė ir lietuvių kambario komitetas taip susižavėjo, kad nutarė surengti pačiame Universitete dail. Tamošaitienės audinių parodą.

Pittsburgho Universitete Lietuvių Kambario Komitetui vadovauja SLA prezidentas Povilas P. Dargis, kuris visa savo siela yra atsidavęs virš minėtam darbu.

(tb)

DETROIT

BALFO METINĖ RINKLIAVA

Detroito Balfos sk. valdyba nutarė šiais metais metinę Balfos rinkliavą praversti spalio mėn. Metinei rinkliavai praversti organizuojamas platus komitetas, kuriam vadovauti pakviestas Detroito ir kitur žinoma visuomenininkė ir Balfos steigėja E. Paurazienė.

Balfos valdyba tikisi, kad šių metų rinkliavą lietuviai atžymės gausesnėmis aukomis, nes šiemet sueina 20 metų nuo Balfos įsikūrimo.

Mieli detroitiečiai, būkite nuoširdūs ir dosnūs šiais metais kaip kad buvome ir praeityje.

Balfos Sk. Valdyba

CleveSavings

DON'T JUST WISH-SAVE FOR THE THINGS YOU WANT MOST

WE WELCOME SAVERS ASK ABOUT OUR AUTOMATIC SAVINGS PLAN

The Cleveland Trust Company

70 CONVENIENT BANKING OFFICES

Member Federal Deposit Insurance Corporation